

Erdészeti és faipari **HÍRADÓ**

XXIV. évfolyam 1. szám, 2014. március

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Kongresszus előtt

*

Választási szabályzat

*

Az Ágazati Párbeszéd
Bizottság ülése

*

Dr. Jung László pályaképe

*

XXII. Lengyelországi
Erdészek Nemzetközi
Sakkversenye

*

A 21. FeHoVa

*

Akác - mi lesz veled?

*

Még egyszer a Vértesséki múltjáról

*

Nagyszabású MEGOSz
rendezvény volt

*

Kongresszus előtt

Tisztelt Kollégák!

A 2014-es év Szakszervezetünk életében a változás éve lesz.

Az EFDSZ alapszabálya értelmében ötévenként kötelező összehívni a kongresszust, melyet 2014. április 24-én tartunk. Fő feladata: beszámoló az elmúlt ciklusban végzett munkáról, az országos tisztségviselők és testületek megválasztása, valamint az EFDSZ 5 évre szóló programjának megvitatása és elfogadása.

A 2013. május 22-i soron kívüli kongresszuson elfogadott új Alapszabály, valamint az EFDSZ Elnöksége 2014. január 21-i ülésén jóváhagyott Választási Szabályzata (Irányelvek) figyelembe vételével vállalati - intézményi alapszervezeteink beszámoló és vezetőségválasztó taggyűléseket, testületi üléseket tartanak, megválasztják a kongresszusi küldötteket.

Kérjük kollégáinkat, aktívan vegyenek részt a beszámoló - tisztújító taggyűléseken és olyan tisztségviselőket válasszanak, vagy erősítsenek meg eddigi funkciójukban, akik mögé fel tudnak sorakozni, akik élvezik a tagság bizalmát.

Támogassák munkájukat, hiszen eredményeket csak együtt, közösen tudunk elérni.

Valamennyi szakszervezeti tagunknak a kongresszusi felkészülési időszakra eredményes munkát kívánok.

Dr. Halmágyi János

EFDSZ elnök

Választási szabályzat

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete (EFDSZ), a tisztségviselőinek és testületeinek megválasztására az alábbi Választási Szabályzatot (továbbiakban: VSZ) hozta létre.

Szakszervezetünk vezető tisztségviselőinek és testületeinek mandátuma 2014. tavaszán lejár. Ezért az EFDSZ Alapszabálya (továbbiakban: ASZ) alapján - a teljes körű választások után - ötvenként tisztújító kongresszust kell összehívni.

I. A VÁLASZTÁSOK ALAPELVEI

1. A választások célja, hogy a választók bizalmát élvező, egységes, erős, kiszámíthatóan cselekvő, önálló szakszervezet vonásai tovább erősödjenek az EFDSZ-ben, tisztségviselői reprezentálják ezen törekvéseket, cselekedeteiket a tagság akarata irányítsa.
2. A választás az adott szintű EFDSZ szervezet és a tisztségviselők legitim működésének alapvető feltétele. E nélkül sem az érdekképviselési joga, sem a munkaidő-kedvezmény, sem a munkajogi védelem nem illeti meg a tisztségviselőket.
3. a) Az EFDSZ minden tagja egyenjogú mind választójogát, mind választhatóságát, mind szavazati súlyát tekintve.
b) A választhatóság korlátai:
 - szakszervezeti tisztséggel összeférhetetlen az azonos szintű munkáltatói, fenntartói feladatkör.
 - A PEB tagok nem lehetnek azonos szintű, általuk ellenőrzött szakszervezeti testület tagjai.
 - Tisztségre csak szakszervezeti tag választható.c) Csak az a személy választható meg szakszervezeti tisztségre, aki a jelölést írásban elfogadta. A jelöltállítás határideje után érkezett jelölés nem lehetséges.
4. Valamennyi szakszervezeti tisztségviselő, küldött megválasztásánál biztosítani kell a titkos szavazás feltételét. Megválasztottnak az tekinthető, aki a határozatképes választói értekezleten megkapta az érvényes szavazatok több mint felét (50% + 1 fő).

A választás eredménytelen:

- a) Ha csak egy személyt jelöltek a tisztségre és az nem kapja meg az érvényes szavazatok több mint felét (50% + 1 fő). Ebben az esetben új időpontban új választást kell tartani.
- b) Több jelölt esetén, ha egy jelölt sem kapta meg az érvényes szavazatok több mint felét (50% + 1 fő). Ebben az esetben új szavazást kell tartani a legtöbb szavazatot kapott két jelölt részvételével, mindaddig, amíg a választás nem lesz eredményes.
5. Alapszervezet élére titkárt, elnököt (titkár helyettes) és gazdasági felelőst kell választani.

6. Minden tisztségre több jelölt is állítható. A személyi javaslatokat - a jelölőmunkát követően - az előzetesen választás útján megbízott jelölő személy vagy jelölőbizottság teszi. A választást előkészítő folyamat során lehet jelöltet javasolni a tisztségekre.
8. a) A megválasztott EFDSZ tisztségviselők, kongresszusi küldöttek megbízatása az ötéves ciklus lejártával, a következő adott szintű választói értekezletig van érvényben. Az ötvenként esedékes tisztújításra összehívott kongresszust megelőzően az alapszervezeteknél teljes körű választásokat kell tartani, melynek keretében kongresszusi küldötteket is kell választani. A tisztség időközben lemondással, EFDSZ tagságának megszűnésével, a tisztségviselő halálával, illetve visszahívással szűnhet meg.
b) A visszahívásra vonatkozó döntést az a testület jogosult meghozni, amely a tisztségviselőt a tisztségére megválasztotta. A tisztségviselő visszahívásához a határozatképes taggyűlés, választási értekezlet egyszerű többségű szavazata szükséges. A visszahívás kezdeményezését indokolni kell. A visszahíváskor a választási szabályzatot kell alkalmazni (titkos szavazás és annak feltételei). A tisztségviselő visszahívását jogosult kezdeményezni: az a testület, amelynek tagja, képviselője, az adott alapszervezet, az EFDSZ felsőbb szervezete.
9. a) Valamennyi szintű választási ülés, így a kongresszus határozatképességét is az alapszabály vonatkozó előírásai határozzák meg. A szakszervezeti taggyűlések, a testületi ülések akkor határozatképesek, ha azon a tagok 2/3-a, illetve a mandátummal rendelkező küldöttek 2/3-a jelen van.
b) Amennyiben a választási ülés ezen eljárás szerint határozatképtelen - ez alól kivételt képez a tisztújító kongresszus - 1 órán belül újra össze kell hívni.
9. Az adott szintű választási ülésen a választásra jogosultak számát és a határozatképességet, illetve a választás eredményét az e feladatra előzetesen megválasztott bizottság (mandátumvizsgáló, szavazatszámoló) állapítja meg és teszi közzé.
10. A választások törvényességéért, körülmekintő előkészítéséért a leköszönő tisztségviselők és testületek, illetve a választást előkészítő és a lebonyolításban közreműködő bizottságok, a választói értekezletet levezető elnök, valamint a közvetlen felsőbb EFDSZ szervezet a felelős. A közvetlen felsőbb szervezet köteles felkészíteni a tisztségviselőket a választások szabályos megrendezésére és figyelemmel kísérni azok előkészítését, lebonyolítását. Amennyiben a választás feltétele az adott szinten nincs meg, illetve az előírt határidőig nem történt meg, a közvetlen felsőbb szervezetnek lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy a választás pótlólag, szabályszerűen lebonyolódjon. Ez a kötelezettség az időszaki választásokra is vonatkozik.

A választás jegyzőkönyvét, a jelentést és a megválasztott tisztségviselők adatlapját az EFDSZ központjába 5 munkanapon belül meg kell küldeni.

11. A szabálytalan választással kapcsolatos észrevételeket a választást követő 3 napon belül a közvetlen felsőbb szervezetnél írásban lehet bejelenteni. A panasz meg alapozottságát a közvetlen felsőbb szervezet a panaszt követő 5 napon belül kivizsgálja és dönt az ügyben. Ha a panasznak helyt adott, azonnal kiírja az új választások időpontját.

II. A VÁLASZTÁSOK ÜTEMTERVE

1. A kongresszus előkészítése, továbbá a bizottsági munkák időszaka:

2014.január 21 - 2014.április 23.

EFDSZ Elnökségi ülés: 2014.január 21.

EFDSZ Elnökségi ülés: 2014.március 19.

Titkári Testületi ülés: 2014.március 26.

2. Az alapszervezeti rendezvények, (taggyűlések) időszaka:

2013. december 9 - 2014.március 28.

3. A kongresszusi küldöttek statisztikai lapjának megküldési határideje:

2014. április 2.

4. Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete V. Kongresszusa:

2014. április 24.

5. A kongresszus utáni alapszervezeti rendezvények előkészítése, lebonyolítása:

2014.április 25 - május 31.

III. A VÁLASZTÁSOK ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

1. A választások előkészítéséért és lebonyolításáért a jelenleg funkcióban lévő testületek, tisztségviselők a felelősek. Mandátumuk a beszámolóval szűnik meg.
2. Minden EFDSZ tag választó és választható a „tagfenn tartók” kivételével. Az EFDSZ tisztségviselője lehet az EFDSZ bármely teljes jogú tagja, aki nem tölt be az adott szakszervezeti funkcióval összeegyeztethetetlen gazdasági vezetői állást.
3. A választott tisztségviselők és testületek tagjai felelősséggel csak az őket megválasztóknak tartoznak. Tevékenységük nem lehet ellentétes az alapszabállyal, illetve választóik többségének akaratával.
4. A választásokat demokratikus *nyílt*, lehetőleg *többes* jelölés előzze meg! A választói értekezlet résztvevői nyílt szavazással döntenek el, hogy a jelölt személyek felkerül-

nek-e a szavazólapra. Ehhez a szavazatok több mint a fele (50%+1 fő) szükséges.

A szavazólapra a felvétel „ABC” sorrendben történik.

5. A tisztségre történő jelölésnél a fő szempont az *alkalmasság*.
A jelöltekről célszerű írásos javaslatot készíteni, és azt a választás előtt eljuttatni a választókhoz (hirdetőtábla, stb.).
6. A választás előkészítésére jelölést előkészítő bizottságot kell létrehozni, ez a bizottság a választási rendezvényen alakul át jelölő bizottsággá.
7. A választói taggyűlés akkor határozatképes, ha a *választásra jogosult tagok legalább 2/3-a jelen van*.
8. A választás során 3 tagú szavazatszámoló bizottság működjön.
9. A szavazás módja:
A titkos szavazás akkor érvényes, ha a leadott szavazólap a változtatásokkal együtt is csak annyi nevet tartalmaz, mint az előre meghatározott választandó létszám és ha csak azok nevét tartalmazza, akik a nyílt jelöléskor megkapták a többség támogatását.
10. A választások titkosan, az egyszerű többség elve alapján történjenek. Megválasztottnak azok tekinthetők, akik a legtöbb szavazatot, de az érvényes szavazatok több mint 50 %-át megkapták. Érvénytelen az a szavazólap, amelyet összefirkáltak, megrongáltak, áthúztak, illetve amelyről nem derül ki a szavazó szándéka. A szavazás eredményét a szavazatszámoló bizottság vezetője ismerteti és azt a választói értekezlet jegyzőkönyvében rögzíteni kell, amelyet 5 munkanapon belül meg kell küldeni az EFDSZ Központjának.
11. *Az EFDSZ V. Kongresszusára minden alapszervezet egy küldöttet, továbbá minden 100 fő alapszervezeti tag után további egy-egy küldöttet választhat.*
Az EFDSZ Alapszabálya szerint a kongresszusra megválasztott küldöttek mandátuma a következő soros EFDSZ tisztújító kongresszusig szól.
12. A megválasztott tisztségviselők nevét közölni kell a munkáltatói jogkör gyakorlójával a szakszervezeti tisztségviselőket megillető munkajogi védelem érvényesítése céljából.
13. Nyílt szavazással is választható tisztségviselő, ha azt minden tag elfogadja.

IV. A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉSEK ELŐKÉSZÍTÉSE, NAPIRENDJE, LEBONYOLÍTÁSA

1. **A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉS ELŐKÉSZÍTÉSE**
 - a. A választást elhatározó taggyűlés időpontját kitűző taggyűlésen nyílt szavazással megválasztják a választást előkészítő jelölő személyt, vagy jelölő bizottságot, valamint a választói taggyűlés levezető elnököt, a mandátumvizsgáló, a szavazatszámoló

bizottságot és a jegyzőkönyvvezetőt. Meghatározzák a választási taggyűlés időpontját, a jelöltállítás határidejét.

- b. Továbbá meg kell határozni a választható tisztségviselők, testületek tagjainak számát, a küldöttek számát.
- c. A jelölő bizottság és a szavazatszámoló bizottság tagjai nem lehetnek a megválasztandó testületek, illetve tisztségek jelöltjei.
- d. A jelölő bizottság (jelölő személy) a választást előkészítő taggyűlés döntése értelmében kezdi meg munkáját.
 - A jelölésért felelős személy, bizottság lehetőség szerint minél szélesebb körben kéri az adott terület tagságának javaslatát, véleményét a megválasztandó személyekről. A tájékozódást követően a tapasztalatokat, véleményeket összegzik, és a javasolt személy (ek) nevét felvezetik a jelöltek listájára.
 - A jelöltek jelöléséről és a jelölés lezárásáról jegyzőkönyvet készítenek. A jelölő bizottság ezek után összeállítja és közzé teszi - a helyben szokásos módon: e-mail, honlap, faliújság stb. - a jelöltek listáját.

2. A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉS NAPIRENDJE:

- a. Tájékoztató a gazdasági (intézményi) egység helyzetéről (előadó:egységevezető).
- b. Beszámoló az elmúlt időszakban végzett szakszervezeti munkáról (előadó: szakszervezeti titkár).
- c. Az alapszervezeti tisztségviselők és kongresszusi küldött (ek) megválasztása.

3. A VÁLASZTÁSOK LEBONYOLÍTÁSA

- a. A választási taggyűlés megnyitása után a levezető elnök személyének ismertetése.
- b. A levezető elnök ismerteti a jelölőbizottság, a szavazatszámoló, a mandátumvizsgáló bizottság tagjait és a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyvhitelesítők személyére tett javaslatait és nyílt szavazással elfogadtatja azokat.
- c. A mandátumvizsgáló bizottság ismerteti a szavazásra jogosultak és a választói taggyűlésen megjelentek számát, megállapítja a határozatképességet.
- d. A leköszönő testületek vezető tisztségviselői beszámolnak a ciklus során végzett munkáról. A beszámoló vitája, kiegészítése után dönt az elfogadásáról.
- e. A jelölőbizottság (jelölő személy) jelentése a jelölésről, a jelöltek bemutatkozása - időkorláttal -, a jelölőlisták véglegesítése, a szavazólap elfogadása.

4. A JELÖLTEK BEMUTATÁSA

A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉSEN:

- a. A jelölőbizottság (jelölő személy) röviden beszámol a jelölést előkészítő munkáról, annak tapasztalatairól.
- b. Ismerteti és röviden indokolja a javasolt személyek jelölését, bemutatja őket. A választók kérdéseket

tehetnek fel mind a jelölőbizottságnak, mind a jelölteknek. Észrevételt tehetnek a jelöltre és a jelölőmunkára vonatkozólag.

- c. A végleges jelölőlista elfogadása után kerülhet sor a szavazólap elkészítésére.
 - d. A választási taggyűlésen a szavazólapra felkerülő neveket nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel kell elfogadtatni. A jelöltek nevét ABC sorrend szerint kell feltüntetni.
 - e. A szavazatszámoló bizottság elkészíti a szavazólapokat. Ha az eredeti jelölőlista változatlan, a tagság nyílt szavazással elfogadhatja szavazólapnak, amelyet a szavazás előtt a szavazatszámoló bizottság hitelesít.
- ## 5. A SZAVAZÁS MÓDJA
- ### A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉSEN:
- a. A szavazatszámoló bizottság egyik tagja ismerteti a titkos szavazás szabályait.
 - b. Érvénytelen az a szavazólap, illetve az a szavazás, amelyből nem tűnik ki világosan, hogy kire adták le a szavazatot, olvashatatlan vagy teljesen áthúzták, összefirkálták, eltépték.
 - c. Tisztségviselő jelöltekre a szavazólap érvénytelen, ha a jelölőlistán nem szereplő nevet írtak rá.
 - d. Testületek tagjainak megválasztásakor érvénytelen az a szavazólap, ahol több nevet jelöltek meg, mint amennyi megválasztható. Érvénytelen az a szavazat, amikor a jelölőlistán nem szereplő személyre adnak szavazatot (kézzel ráírták), de ezen szavazólapon eredetileg szereplő jelöltekre adott szavazat érvényes. Érvényes viszont a szavazólap akkor is, ha a választó kevesebb jelöltre adott szavazatot, mint amennyit meg lehet választani.
 - e. A választás nyílt, vagy titkos szavazással történik.
 - f. A választások eredményét a szavazatszámoló bizottság hirdeti ki.

V. AZ EFDSZ TISZTÚJÍTÓ KONGRESSZUSA ELŐKÉSZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Az alapszabály értelmében, teljes körű választások után öt évenként kötelező összehívni a kongresszust. Ennek a kongresszusnak fő feladata: a leköszönő tisztségviselők átfogó beszámolójának az értékelése (elfogadása) az elmúlt ciklusban végzett munkáról, az országos tisztségviselők és testületek megválasztása, valamint az EFDSZ 5 évre szóló programjának az elfogadása.

A kongresszust az Elnökség határozata alapján az Elnök írásban hívja össze (Meghívó). A meghívónak tartalmaznia kell: a kongresszus helyét, időpontját, a tervezett napirendet, valamint az esetleges határozatképtelenség esetén követendő eljárást. A meghívót a kongresszus ülését meg-

előzően legalább 15 naptári nappal korábban kell a küldötteknek kiküldeni.

1. A Kongresszus határozatait:

A Kongresszus határozatait nyílt szavazással, a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza. A Kongresszus titkos szavazással dönt személyi kérdésekben. Határozatait elfogadottnak kell tekinteni, ha azt a jelenlévő kongresszusi tagok több mint fele (50% + 1 fő) elfogadta.

A kongresszus határozatait a jelenlévő tagjai 2/3-os arányában, minősített szótöbbséggel hozza:

- az Alapszabály elfogadása és módosítása,
- az EFDSZ átalakulásának, megszűnésének kimondása,
- más szakszervezeti szövetséggel történő egyesülés, csatlakozás,
- az EFDSZ programjának meghatározása,
- az Elnök, Alelnökök, Főtitkár megválasztása esetében.

2. A Kongresszusról **jegyzőkönyvet kell felvenni**, amelynek tartalmaznia kell:

- a kongresszus helyét, idejét,
- az elfogadott napirendet,
- a határozatképességre vonatkozó jelentést,
- az elfogadott és elvetett határozatokat, valamint a szavazások eredményeit,
- a kongresszuson elhangzott lényeges felvetéseket, nyilatkozatokat.

A jegyzőkönyvet az EFDSZ elnöke, a levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető, valamint a kongresszus által megválasztott két jelenlévő küldött (hitelesítők) írja alá.

A jegyzőkönyvhöz mellékelni kell:

- a meghívót,
- a jelenléti ívet,
- a kongresszus dokumentumait.

A kongresszusról hangfelvétel is készíthető, amelyet legalább a következő Kongresszusig meg kell őrizni.

3. A Kongresszus feladat-és hatásköre:

A Kongresszus **kizárólagos hatáskörébe** tartozik:

- az EFDSZ Alapszabályának elfogadása és módosítása,
- az Elnökség és a PEB beszámolóinak, az előző kongresszus óta eltelt időszak munkájának megvitatása, értékelése és elfogadása,
- az EFDSZ alapvető célkitűzéseinek, feladatának, stratégiájának, programjának és aktuális állásfoglalásának megvitatása és meghatározása,
- megválasztja, az elnököt, a főtitkárt, az alelnököket, az elnökségi tagokat, a PEB elnökét és tagjait, akiknek mandátuma öt évre szól.

4. A Kongresszus résztvevői:

a) A kongresszus - azonos súlyú - szavazati jogú résztvevői:

- kongresszusi küldöttek
- országos titkári testület tagjai:
Szakszervezeti Bizottságok titkárai, az

EFDSZ elnöke, főtitkára, alelnökök, elnökség tagjai.

b) A kongresszus **tanácskozási jogú résztvevői**:

- a PEB elnöke, tagjai,
- az EFDSZ Nyugdíjas Bizottság vezetője,
- az ERFA Híradó Szerkesztő Bizottság tagjai

c) A kongresszus **meghívottai**:

- az EFDSZ könyvelő iroda vezetője,

5. Az EFDSZ elnöksége javasolja a Kongresszusnak:

Név szerint megválasztásra kerüljön:

- az EFDSZ elnöke, főtitkára, alelnökei,
- az EFDSZ elnökségének tagjai (9 fő + 2 fő pótag),
- a PEB tagjai (3 fő).

A jelölést és a választást úgy kell lebonyolítani, hogy többes jelölés választás esetén először dőljön el az elnök, főtitkár, alelnökök személye, utána az elnökség és a PEB.

Az egyes csoportokon belül a jelölés „ABC” sorrendben történik. Az egyes csoportokba történő jelölés lezárása után új jelöltet csak akkor vitat meg a kongresszus, ha a titkos szavazás valamely pontokon eredménytelen. Ilyenkor először ismét a Jelölő Bizottság tehet javaslatot.

6. Az EFDSZ Elnöksége javasolja, hogy a kongresszus valamennyi napirendje zárt ülésen kerüljön megtárgyalásra az alábbi napirendek vonatkozásában:

- beszámoló az előző ciklus óta végzett szakszervezeti munkáról
- PEB-jelentés
- az EFDSZ 5 éves programja
- az Alapszabály (esetleges) módosítása;
- testületi és tisztségviselői választás

7. Az EFDSZ Elnökségének jóváhagyásával készüljön forgatókönyv a Tisztújító Kongresszus levezetésére. Felélős: Dr. Halmágyi János elnök

VI. EFDSZ PÉNZÜGYI ÉS ELLENŐRZÉSI BIZOTTSÁGAI

Minden olyan EFDSZ szervezetnél, amely önállóan gazdálkodik, saját költségvetéssel rendelkezik, a gazdálkodás rendszeres ellenőrzésének feladatára 1-3 tagú pénzügyi ellenőrző bizottságot (pénzügyi ellenőrt) kell választani. A gazdálkodás szabályosságát, az előírások betartását a szervezet választói értekezlete által választott - szakszervezeti tagsággal bíró - páratlan számú, max. 3 fő pénzügyi ellenőr ellenőrzi. A pénzügyi ellenőr nem lehet alkalmazottja annak az alapszervezetnek vagy szakszervezeti szervezetnek, ahol erre a feladatra megválasztották. A pénzügyi ellenőrző bizottság tagjainak a feladatkörnek megfelelő szakmai felkészültséggel, pénzügyi-gazdasági ismeretekkel kell rendelkezni.

Kelt: Budapest, 2014. január 21.

az EFDSZ elnöksége

Újabb egyeztető megbeszélés az MFB Zrt. és az EFDSZ között

2014. február 18-án az MFB Zrt. és az EFDSZ között újabb egyeztető megbeszélésre került sor, az MFB Zrt. Budapest, Nádor utcai székházában.

Az MFB Zrt.-t Dr. Jung László úr az Agrár és Turisztikai Befektetési Főigazgatóság ügyvezető igazgatója, az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetét Dr. Halmágyi János elnök képviselte.

A megbeszélésen az EFDSZ elnöke részletes tájékoztatást adott az elkövetkező hetek, hónapok legfontosabb feladatáról, nevezetesen a V. Tisztújító Kongresszus előkészületeiről.

A 2014. április 24-i Kongresszusra az elnök meghívta Dr. Jung László urat, aki azt elfogadta.

Kiemelt feladat a 2014. évi Országos Sportnapok előkészítése is. Sajnos ez idáig nem sikerült megállapodni a rendezvénynek helyt adó egyik erdészeti zrt.-vel sem, de bízunk abban, hogy az elkövetkező hetekben - ügyvezető úr támogatását is bírva - eldől, hogy melyik erdészeti Zrt. rendezzi a XVIII. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapokat.

Dr. Jung László úr ismertette az Erdészeti Portfólió 2014. évi üzleti tervét, főbb célkitűzéseit, illetve szólt a 2014. évre tervezett 2,4 %-os bértömeg emelésről.

A két fél a kölcsönös tájékoztatást és egyeztetést a jövőben is szükségesnek tartják.

Dr. Halmágyi János
EFDSZ elnök

Ágazati Párbeszéd Bizottsági ülés

2014. február 19-én tartotta az év első ülését a Nemzeti Munkaügyi Hivatal Fa-Bútor és Erdészeti Ágazati Bizottsága (FBE ÁPB).

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetét Dr. Halmágyi János elnök, az ÁPB tagja képviselte.

Az ülésen részt vett a munkaadói és munkavállalói oldal képviselőjén kívül az NMH Társadalmi Párbeszéd Osztály (TPO) osztályvezetője Dr. Gonda Zsolt úr és Dr. Kelemen Blanka, az ÁPB Titkára.

Az ülésen a Bizottság az alábbi napirendi pontokat vitatta meg és fogadta el:

1. A TPO részéről dr. Gonda Zsolt előadása:

- Az új Munkaügyi Kapcsolatok Információs Rendszer fejlesztésének indokai, vélemények, javaslatok kérése,
- Az Európai Ágazati Szociális Párbeszéd Bizottságok munkájában való részvétel erősítése,
- A készségek, kompetenciák, munkakörök, végzettségek új európai osztályozási rendszeréről (ESCO) tájékoztatás.

2. A Magyar Képesítési Keretrendszer bemutatása:

Előadók: Bay Gábor Csaba
Szebeni Kinga

A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) bevezetéséről az 1229/2012. (VII. 6.) Korm. határozatban és az

ezt módosító 1004/2011. (I. 14.) Korm. határozatban született döntés. A fejlesztés a TÁMOP 2.2.1-12/1-2012-0001 számú kiemelt projekt keretében valósul meg, melyet a Nemzeti Munkaügyi Hivatal koordinál. Az MKKR fejlesztése elősegíti, hogy átláthatóvá váljon a magyar képesítések rendszere, illetve az egyes képesítések tartalma. A rendszerbe a képesítések ún. tanulási eredmények alapján lesznek besorolva, amely megmutatja, hogy a bizonyítvány megszerzésével a tanuló mihez fog érteni, mire lesz képes, és tőle milyen attitűdök, milyen fokú felelősség és önállóság várható el.

A módszertani előkészítést követően az elkövetkező hónapokban megkezdődik az összesen 800 képesítésre kiterjedő fejlesztési és validálási folyamat, tekintettel erre az ÁPB-k ülésein részletesen be kívánják mutatni a feladatokat és az együttműködés lehetséges formáit.

3. A 2014. évi költségkeret felosztása az ÁPB által meghatározott programokra.

Előterjesztő: Dr. Kelemen Blanka.

Az FBE ÁPB 2014. évi költségkerete: 3.751.559,-Ft.

Az ÁPB az EFDSZ elnökének javaslatát elfogadva a 2014. évi költségéből 630.000,-Ft-al támogatja az EFDSZ munkáját.

Dr. Halmágyi János
EFDSZ elnök

Global Forest Watch

Az űrből fényképező műholdak és a villámgyors tömegkommunikáció együtt tehetik lehetővé, hogy a hatóságok gátat szabjanak az erdők pusztításának, vagy legalább lassítsák az illegális fakitermelést és erdőégetést.

A Google támogatásával most egy olyan rendszer jön létre, amely gyors-

san képes kiszűrni, ha egy fás területen valami olyan tevékenység folyik, ami pusztításnak tekinthető. S értesíteni tudja azokat, akiknek a feladata az ilyen jelenségek ellenőrzése, illetve leállítása.

A *Global Forest Watch*, vagyis a *világ erdeit figyelő* rendszerhez a Google a térképszolgáltatást adja. Ezen jelenítenék meg a 40 másik szervezettől kapott adatokat.

A projekt adatgyűjtési és adatátviteli része már megvalósult. A cél az, hogy ne csak a hetente, havonta vagy évente összegyűjtött fakivágási és faültetési táblázatokat fésüljék össze. Hanem az adott területeket figyelő műholdak jelzései alapján a gyors beavatkozásra és válaszadásra is alkalmas rendszert építsenek ki.

(<http://www.globalforestwatch.org/>)

Dr. Jung László pályaképe

Az elmúlt esztendő egyik fontos eredményeként értékelte a szakma azt a ténytet, hogy dr. Jung László okl. erdőmérnök személyében erdészeti szakember került az állami erdőgazdasági részvénytársaságok tevékenységét irányító és felügyelő, az állam tulajdonosi jogait gyakorló Magyar Fejlesztési Bank vezető testületébe, mint az *Agrár és Turisztikai Befektetési Főigazgatóság ügyvezető igazgatója*. régóta várt és óhajtott fejlemény volt ez, ami végre teljesült.

A következőkben a rendelkezésünkre álló nyílt források alapján felvázoljuk dr. Jung László eddigi szakmai pályafutását.

*

Ócsán született 1955-ben pedagógus családban. Középiskolai tanulmányait az aszódi gimnáziumban végezte. Erdőmérnöki oklevelét 1979-ben szerezte meg Sopronban.

Gyakorlati munkáját az akkori Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Kemencepataki Erdészeténél kezdte meg erdőművelési műszaki vezetőként. Néhány év múlva a Sárospataki Erdészet vezetője lett.

1984-ben a mai Egererdő Erdészeti Zrt. jogelődje, a Mátrai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Parádfürdői Erdészetének lett a vezetője. Tizenöt évig dolgozott ott, majd az Egererdő Zrt. vezérigazgatójává nevezték ki. 2002-2010 között ugyanott termelési vezérigazgatóhelyettes, majd ismét vezérigazgató 2013 októberéig, amikor is a jelenlegi beosztásába került az MFB-nél.

1978-ban megnősült, felesége pszichológus. Három gyermeke és három unokája van.

2008-ban „dr. PhD” címet szerzett Sopronban a „*Fabázisú centralizált áramtermelés logisztikája és annak*

hatása az Egererdő Erdészeti Zrt. fahasználati tevékenységére.” című disszertációjának sikeres megvédése alapján. A Nyugat-magyarországi Egyetem címzetes egyetemi tanára.

Társadalmi funkcióban 2011 óta a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség (FAGOSz) elnöke, s ezt a tisztségét jelenlegi hivatali beosztása mellett is megtartotta. Ilyen minőségében *Szakszervezetünknek a munkáltatói oldalán a legfontosabb partnere.*

Megnyilatkozásaiból arra lehet következtetni, hogy szabad idejében szívesen vadászik, amit egyetemista kora óta üz; vadászatainak kedvelt vadja pedig a vaddisznó.

*

Az „Erdészeti Lapok” utóbbi számaiban „Pozicionálni kell magunkat!” címmel interjú-sorozat jelent meg, amelyet Nagy László főszerkesztő készített dr. Jung Lászlóval. Az ennek keretében tett megnyilatkozásaiból kitűnik *erdészeti politikai koncepciója*, amely rokonszenves, mert *úgy modern, hogy közben a magyar erdészeti politika legjobb hagyományaiban gyökerezik.*

Ennek *a lényege tömören:* használjuk ki maradéktalanul a magyar erdőkből kitermelhető teljes fatömeget a fenntarthatóság elvének a legcsekélyebb sérelme nélkül. S teremtsük meg annak (ipari stb.) feltételeit, hogy a lehető legmagasabb hozzáadott értékkel hasznosuljon, mégpedig lehetőleg határainkon belül. Tegyük eleget az erdővel kapcsolatos természetvédelmi igényeknek, de ne akarjunk őserdőket gyártani olyan erdőkből, amelyek már réges-régóta nem őserdők (legfeljebb régen volt bennük fakitermelés és ezért érintetlennek, valójában inkább elhanyagoltnak tűnnek).

A társadalomnak az erdő közjóléti hasznaival kapcsolatos igényeit maximalisan ki kell elégíteni. Az erdőtelepítésnek pedig – több szempont miatt is – újra lendületet kell adni.

Doktori disszertációjának témája kifejezi dr. Jung László szűkebb szakmai érdeklődési körét (egy időben igen aktívan tevékenykedett a Magyar Biomassza Társaságban is). Ez a magyar erdészet életének éppen a jelenlegi szakaszában fölöttébb értékes és hasznos ismeretek birtoklását jelenti. *A dendromassza energetikai hasznosítását a mai gazdasági helyzetben elkerülhetetlennek és hasznosnak tartja, de csak ökonómiailag rentábilis, módon.* Utóbbi jelző azt jelenti, hogy *helyi, illetve regionális viszonylatban* és elsősorban hőenergia termelés céljára. Villamos áram termelése szempontjából a fa kevésbé előnyös.

Ugyanígy *csak* nagyon alapos gazdasági számítások alapján tartja célszerűnek a fa apríték formájában történő energetikai hasznosítását, mivel magának az aprítékhak az előállítására is energiát emészt fel. A fapellelt gyártás még inkább.

*

Dr. Jung László fontosnak tartja, hogy *az erdőgazdálkodási folyamatokat az erdész tartsa kézben.* Ám minden cselekedetét hassa át az előrelátó céltudatosság és következetesség, valamint az ökonómia. A döntéseket ott kell meghozni, vallja, ahol a legjobb az ehhez szükséges informáltság és ez az esetek többségében decentralizált, *helyi döntést jelent.* Vannak azonban esetek, amikor az ágazati szintű, központosított együttműködés az előnyösebb.

Talán ügyvezető-igazgatói „ars poetica”-jaként is felfoghatjuk következő mondását:

„*A tulajdonosi joggyakorló székeben ülve sohasem szabad elfelejteni, hogy a tulajdonosi vagyoni lehető legkedvezőbb kezelése és fejlesztése, gyarapítása az elsődleges cél.*” („Erdészeti Lapok”, 2014/Január. 9.p.)

Ez a remekül megfogalmazott elv egyébként minden rendű-rangú erdőkezelő erdész figyelmébe ajánlható!

Király Pál

XXII. Lengyelországi Erdészek Nemzetközi Sakkversenye

Az EFDSZ elnöksége a hagyományoknak megfelelően ebben az évben is meghívást kapott a Lengyel Erdészeti Szakszervezet elnökétől, Bronislaw Sasin elnök úrtól a Nemzetközi Sakkversenyre.

2014. február 23-26. között tartották Kistowoban a Kiston Hotelben a XXII. Lengyelországi Erdészek Nemzetközi Sakkbajnokságát, melyet *magyar és román* versenyzők részvétele tett nemzetközivé.

Az EFDSZ küldöttsége február 23-án Sipos Imrének, az EFDSZ elnökségi tagjának, a KAEG Zrt. szakszervezeti titkárnak vezetésével indult útnak Lengyelország északi részébe a Gdansk-tól még mintegy 80 kilométerre található Kistowóba, a versenynek helyet adó Kiston Hotelbe. A gépkocsit a KAEG Zrt. bocsátotta rendelkezésünkre.

A csapatot Sipos Imre mellett Németh József a ZALAERDŐ Zrt. kerületvezető erdésze, valamint Papp Nándor, a

ZALAERDŐ Zrt. nyugalmazott építési előadója alkotta.

A 11 fordulós, svájci rendszerű versenyben fél-fél órás időtartamú játszmákban dőltek el a végső helyezések. A háromfős csapatokból az egyéni versenyben a kettő jobban szereplő eredményét összeadva hirdettek csapat végeredményt is.

Az *egyéni* rangsorban kimagasló jérékelkel Németh József 9 ponttal, veretlenül nyerte élete első bajnoki címét ezen a versenyen, megelőzve a 8 pontos Tadeusz Walczakot, a 7,5 pontos Roman Godlewskit. Papp Nándor 7,5 ponttal negyedik lett, Sipos Imre 5 ponttal a középmezőnyben végzett.

A csapatversenyt 16,5 ponttal, 2 pont előnnyel nyertük a Lódz-i, valamint a Wroclaw-i csapat előtt!

A vendéglátók, élükön Bronislaw Sasin elnök úrral, mindent elkövettek, hogy kiválóan érezzük magunkat. 25-

én délután megmutatták a Kaszubski Szabadtéri Múzeumot és Szabadidő Központot. Meglepő volt, hogy milyen jól megférnek egymás mellett a komoly témájú kiállító terek, a bohókás ötlettől vezérelve tetejére fordított ház, a mini állatkert, a sörfözde szállodával, valamint a világ leghosszabb asztalaként bejegyzett 36,53 méter hosszú rönkből készített asztal a fölé épített faházzal.

26-án délelőtt a díjátadó után indulunk vissza Sipos Imre biztonságos gépkocsi vezetésével. Köszönet érte!

Papp Nándor

Az EFDSZ elnöksége nevében gratulálunk mind a három versenyzőnek, köszönet a KAEG Zrt. Vezérigazgatójának a céges gépkocsi támogatásáért.

Dr. Halmágyi János
elnök

Erdészettudományi Közlemények

Az elmúlt év végén – 2012-höz hasonlóan – az „Erdészeti Lapok” előfizetői megkapták az „Erdészettudományi Közlemények” 3. évf. 1. számát, a 2013. évi kötetet.

A most 276 szövegoldal terjedelmű periodika felelős kiadójaként még az önálló Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatója, Borovics Attila van feltüntetve, minthogy az E.K. a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának és az ERTI-nek a közös kiadványaként jelent meg. Ennek megfelelően dr. Csóka György tudományos osztályvezető és Prof.Dr. Lakatos Ferenc dékán szerkesztői munkásságának eredményeként.

A kötet 23 dolgozatot tartalmaz az előírt követelményeknek megfelelő felépítésben. Ezt a tartalmat összességében röviden csak így jellemezhetjük: értékes és izgalmas. Az izgalmasság egyik összetevője most az időszerűség. Még azok részére is, akik esetleg csak

közepes fokozatú tudományos igényességgel szokták igénybe venni szaktudományunk eredményeit üzemi munkájuk folytatásához.

*

„Hogyan tehet a vadász...”

Van két-három olyan könyv, amelynek létezéséről Híradónkban, sajnos, alapos időcsúszással tudunk legalább csak két-három mondatos figyelemfelhívó jelzést adni. Úgy véljük azonban, hogy azoknak az értékeknek a körébe tartoznak, amelyre ráillik a „jobb későn, mint soha” jelige.

Ilyen Pető János „Hogyan tehet a vadász ...” című, 167 oldalas remek kis könyve, amely magánkiadásban jelent meg. S amelynek a címe az alcímbe így folytatódik: Környezetünk védelmében, nem csak vadászoknak.

Kb. három tucat nagyon komoly témájú írást olvashatunk a nagyon jól tagolt, könnyen kezelhető könyvben, olvasmányos, élvezetes stílusban megírva. Ha valakinek akad 10-15 üres perce,

ezt a kötetet lekaphatja a könyvespolcra és ez alatt az idő alatt elolvashat egy-egy fejezetet. Ezért, s mert könnyű kis kötet, úti olvasmányoknak is ideális. Ráadásul szemléletes is, mert szinte minden oldalra jut egy-egy Muray Róbert mű reprodukciója, vagy egy érdekes fénykép a természetből, a vad világából.

S a mai világban az sem utolsó szempont, hogy ez a jó kis könyv – olcsó.

*

Ritka albínók

Lesvadászati alkalmával hófehér aranysakált lőtt Varsányi Erik Somogy megyében, a lakócsai Dráva Ártér Vadásztársaság tagja.

Ugyancsak teljesen fehér borzot ejtett el Andor Dániel az Ászári Vt. területén.

A két esetet a „Nimród Vadászújság” 2014. márciusi száma közölte, színes fényképen bemutatva a két igen ritka albínó vadat.

k. p.

Komoly is volt – vidám is volt

A 21. FeHoVa

Már a huszonegyedik alkalommal rendezték meg a *FeHoVa Nemzetközi Fegyver-, Horgászati és Vadászati Kiállítást* Budapesten, a HUNGEXPO Nemzetközi Vásárközpont területén.

„Rendezték” - írtuk az imént, többes számban. Mert a főrendező a HUNGEXPO Vásár és Reklám Zrt. volt, de munkájában *több állami és még több szakmai társadalmi szervezet támogatta*. A teljesség igénye nélkül említünk meg néhányat: Vidékfejlesztési Minisztérium, Országos Magyar Vadászkamara, Országos Magyar Vadászati Védegylet, Magyar Agrárgazdasági Kamara, Nimród Vadászújság Szerkesztősége, Vadászati Kulturális Egyesület, Magyar Fejlesztési Bank, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület stb. S ekkor még nem érintettük a vizek világát (például a Magyar Országos Horgász Szövetséget) és a természetvédelem szélesebb területét.

Az állami szektor szereplése

Jogos és jóleső önérzettel állapíthattuk meg, hogy amint a korábbi években, úgy most is a *22 állami erdőgazdasági részvénytársaságunk derekasan kivette a részét a FeHoVa-n való szereplésből*.

Ez a részvétel szervezett volt: a hatalmas „A” csarnok déli végében magas fallal kialakított kör alakú arénában a falra támaszkodva sorakoztak egymás mellett az erdőgazdaságok kiállítóhelyei, vadászati témájú képző- és fotóművészeti alkotásokkal, valamint a vadászati lehetőségeiket szimbolizáló válogatott trófeákkal izléseken díszítve. Szép színes tájékoztató kiadványok bőséggel álltak rendelkezésre az érdeklődőknek. Mégpedig nem csupán a vadászati lehetőségekről, hanem általában az erdőgazdaságok közjóléti tevékenységéről. Arról, hogy akár családosan is hol, mivel, milyen feltételek mellett tölthetik el a természetben sza-

badidejük rekreációra szánt részét, hol hozzhatják kapcsolatba gyermekeiket az erdővel (erdei iskolák, erdei tornapályák, vadászházi üdülések stb.).

Az aréna külső falán kortárs magyar természet- és vadászfestők szép alkotásaiban gyönyörködhetek a látogatók.

A tőzsomszédságban volt a *Vidékfejlesztési Minisztérium* terjedelmes kiállító blokkja, amelyen – ez volt a benyomásunk – az idén a természeti értékek megővására irányuló hatósági munkára, főként a nemzeti parkok tevékenységének bemutatására irányították a figyelmet. A standon a *NÉBIH Erdészeti Igazgatósága* a magyar erdők állapotáról és a fontosabb erdészeti tevékenységekről adott tájékoztatást a legfrissebben rendelkezésre álló összesített adatok formájában.

Trófeák, művészi vadfotók

A csarnok hosszanti tengelyében és már csaknem középen volt a kiállítás másik főtere: a *trófea-kiállítás*. Magyar vadászok által hazai földön, a Kárpát-medencében, valamint a világ egzotikus tájain ejtett érmes, szép és/vagy érdekes, mintegy 100 darab egyedülálló trófeát lehetett itt megtekinteni (olykor-olykor sárga irigységtől fájó szívvel).

Az eddig említett két nagy kiállítóhely között volt néhány üvegvitrin, amelyben a kés-, valamint a puskakészítés folyamatának jellemző fázisait lehetett szemügyre venni.

Észrevettük, hogy sokan viszont nem vették észre azt a remek kis *faminta-gyűjteményt* az egyik vitrinben, amelyben a Föld különböző tájairól származó, fűrészelt és legalább egyik lapjukon fényesre polírozott fadarabok voltak. A faminták a színskála számos árnyalatában pompáztak a fehértől a püspöklilán át a feketéig és változatos mintázatukkal is gyönyörködtették a

szemlélőt. Íme, *egy jó gyűjtési téma erdészeknek, fásoknak!*

A csarnok belső déli falán viszont azokban a nagy méretű, színes vadfotókban gyönyörködhetett mindenki, amelyek helyezést értek el a HUNGEXPO Nemzetközi Fotóügynökség által meghirdetett *fényképpályázaton*. Erre négy országból 70 fényképész 474 alkotást nevezett be. A Bakonyerdő Zrt. által felajánlott fődíjat *Krizák István „Diszlépésben”* című fényképe nyerte el. Ezen a talajon egymás mellett masírozó, fölöttébb markáns „arcú” két jókora sas látható. (Közlebbi meghatározásukra – csupán ránézés alapján – nem vállalkozunk.)

Jó hangulatú vásár is volt

A kiállítási anyag zömét természetesen a vadászat során használt fegyverek, löszerek (kések, távcsövek és más kellékek), szerszámok, ruházati cikkek, lábbelik tették ki, beleértve a legmodernebbeket is, úgymint pl. az éjjellátó készülékeket, lézeres távcsöveket stb. A vadászmotívumokkal díszített pálinkás butyellától az agancsbútoron és cserépkályhán át a drága terepjáró autókig terjedő ezernyi cikknek pusztán megemlézése is lehetetlen ezen a helyen. Mindez együtt biztosította a kitűnő vásári hangulatot a látogató közönség számára.

Mert a FeHoVa iránt megnyilvánult *közönségérdeklődés* – immár hagyományos módon – *hatalmas volt az idén is*. Az ország minden részéből érkeztek a látogatók, kisgyermektől kezdve száz éves korig. Vannak, akik az év nagyrésztében készülnek a kiállításra és gyűjtik a pénzt erre vagy arra a jó „cuccra”, amivel kapcsolatban úgy vélik, hogy csakis itt tudják beszerezni, s talán kedvezőbb vásári áron.

A jó vásári hangulathoz, a népünnepély jelleghez hozzátartozott az is, hogy *finom harapnivalókban, jóféle italokban sem volt hiány*. A vadászok, erdészek, horgászok jó étvágyú emberek. Déltől kezdve láthattuk is, amint

kisebb-nagyobb társaságok jókedvűen lakmároztak a pecsenye-, kolbász- és hurkasütők tájkán, miközben feldobott hangulatban beszéltek meg a láttakat.

A FeHoVa „megkomolyodott”

Az árukészlet változatossága és bősége ellenére eddig még *sikerült a FeHoVa markáns szakmai jellegét megőrizni*. Bizonyára a körültekintő rendezésnek is köszönhetően ez a kiállítás még nem silányodott jellegtelen bazárrá, bővlikereskedéssé, netalán bolhapiaccá. A szakmaiság és a laicizmus közötti (ügymond: egészséges) arányt sikerült megőrizni – sőt, tapasztalatunk szerint fokozni.

Az idei kiállításon már jól lehetett érzékelni, hogy – ha szabad így kifejezni – a FeHoVa „komolyabb” lett. (Eddig sem volt komolytalan.)

A komolyodás nem csak azt jelentette, hogy még tovább erősödött a vadászat szellemi infrastruktúrájának megjelenése (szakmai lap- és könyvkiadók, antikváriumok, Vadászati Kulturális Egyesület stb.). Hanem részletesen be lehetett pillantani pl. olyan projekt tevékenységébe, mint a *Magyarország - Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében megvalósult „Vadászati és Erdészeti Klaszter a határon átnyúló fenntartható fejlődés elősegítésére”* című HUSK/1001/1.1.2./0022 számú, EU-támogatott projekt. Ennek vezető partnere az Ipoly Erdő Zrt., a klaszter tagjainak száma pedig kb. 300.

A kiállítás komolyságát bizonyította a *számos kísérőrendezvény* is. Belehallgattunk például a Hortobágyi Madárkórház igazgatójának érdekes előadásába, aki mellbevágó adatokat közölt a pompás, értékes ragadozómadarak (mint amilyen a parlagi és a réti sas) karbofurán mérge által elszenvedett pusztulásáról. Az előadó az emberi gonoszságnak és/vagy butaságnak ezeket a gyászos példáit nem kevésbé megdöbbentő helyszíni fényképekkel illusztrálta. De bemutatta azt is, hogy időben alkalmazott atropin-kezeléssel miként sikerült ezeknek a fenséges madaraknak egyik-másikát megmenteniük.

Az ünnepélyes megnyitó

A FeHoVa komolyságát mutatja az is, hogy ünnepélyes megnyitójának (Ganczer Gábor HUNGEXPO vezérigazgatót követően) dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, valamint Bernard Lozé, a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (C.I.C) elnöke volt a főszereplője. (Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes – szokásától eltérően – most csak üdvözlét tudta elküldeni, ami érthető is, visszagondolva a februári zsúfolt kormányzati és diplomáciai fejleményekre.)

Dr. Fazekas Sándor beszédében áttekintette a múlt évi FeHoVa óta a vadászattal kapcsolatban kifejtett törvényhozási és kormányzati munkát is, de arányos terjedelmet szentelt a *horgászat* ügyének is.

Megtudtuk például, hogy törvény készül a horgászatról és a hal védelméről.

A vadászattal kapcsolatban többek között elmondta, hogy – nem utolsósorban a vadhús-forgalmazás terén végbe ment fejleményeknek is köszönhetően – *nyereségessé vált a tevékenység* (egyenlege az elmúlt évben 1,4 milliárd forint nyereséget mutatott). A miniszter beszéde végén bejelentette, hogy március végére várhatóan átadásra kész lesz a hatvani Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum. (Megjegyezzük, hogy ez az objektum már saját standdal, tájékoztató anyagokkal szerepelt a kiállításon.)

Itt volt a C.I.C elnöke is

Az ünnepélyes megnyitó alkalmával a vidékfejlesztési minisztert követően beszédet mondott Bernard Lozé úr, a C.I.C. elnöke is. Elmondta, hogy *Közép-Európa évszázadok óta a fenntartható természetgazdálkodás példája és a C.I.C.-nek is a természet fenntartható használata a célja*. Köszönetet mondott az illetékes magyar vezetőknek (dr. Semjén Zsolt stb.) azért, hogy a székhelyét Párizsból Budapest-Budakeszire áttett C.I.C. nemzetközi kormányzati szervvé válhatott.

Amint az a korábbi két év során is történt, az ünnepélyes megnyitó megtisztelő nyilvánosságának alkalmára időzítették egy fontos együttműködési megállapodásnak az aláírását, amely a

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (aláíró: ifj. Huba Imre), az Országos Magyar Vadászkamara (Feiszt Ottó) és az Országos Magyar Vadászati Védegylet (Pechtol János) között jött létre. Amint az aláírás alkalmával elhangzott: az együttműködés egyik legfontosabb területe lesz a vadászatot érintő jogszabályok együttes kezdeményezése, előkészítése és beterjesztése, illetve ilyen jellegű jogszabályok együttes véleményezése.

Amint már említettük, a FeHoVa-hoz *több kísérő program* is csatlakozott. Például: vadászkutyák, vadászmadarak bemutatója, szarvasbőgő bajnokság, vadászkiűrtös fesztivál, vadászholgy-szépségválasztás, Afrika Expo, ifjúsági cikkiró verseny, gyermekrajz verseny, könyvbemutatók (dedikálással egybekötve), s még több más szórakoztató és tanulságos rendezvény.

„Egyet fizet – kettőt kap!”

Nem folytathatjuk tovább a FeHoVa sok-sok látnivalójának és eseményének a részletezését; megteszik ezt igen színvonalas, szép színes képes vadászmagazinjaink. Talán ez a kis ízelítő is elég annak érzékeltetésére, hogy a kiállítás méretei talán még nem érik el egyik-másik hírneves nagy nyugat-európai vadászati és fegyverkiállítás méreteit; színvonala azonban már nem a vadászzokni- vagy légpuskatöltényvásárlásról szól, hanem sokkal többről. *Ez már egy beérett, nemzetközi színvonalú kiállítás volt*. Remélhetőleg jövőre is lesz FeHoVa, tehát jövőre is érdemes lesz felkeresni.

Annál is inkább, mert az ideiről is elmondhattuk: „Egyet fizet – s (legalább) kettőt kap!”. Ugyanis a belépőjeggel fel lehetett keresni egy másik nagyszabású, érdekes, gazdag tartalmú kiállítást is a „G” pavilonban: a *„Budapest Boatshow” nemzetközi hajózási kiállítást*. Ebből csak egy színfoltot említünk meg, mert ez minden látogatót megragadott. Ez a néhai Farkas Vince hajóskapitány által alapított zebegényi Hajózástörténeti Múzeum anyagából összeállított, azonos tárgyú kisebb kiállítás volt a nagy boatshow-n belül.

A nagyszerű élmények után mi már alig várjuk a 2015. évi 22. FeHoVa-t!

Király Pál

Az MZKA közgyűlése

Partnerszervezetünk, a *Magyarországi Zöld Kereszt Egyesület* (MZKE) Budapesten tartotta évnyitó közgyűlését. A gyűlést az V. ker. Arany János utca 10. szám alatti rendezvényház Holbein- termében bonyolították le, mivel korábbi, megszokott helye, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének Kossuth Lajos téri székháza már nem funkcionál, miként maga a szövetség sem (az épület üres, a közműszolgáltatások csak a minimális takaréokra állítva működnek).

A tanácskozást az egyesület elnöke, dr. Tarjáné Tajnafői Anna dr. aranyokl. erdőmérnök, környezetvédelmi szakmérnök, volt országgyűlési képviselő és ny. KTM-államtitkár vezette.

*

Bevezető előadást Prof.Dr. Náray-Szabó Gábor egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Tanácsának alelnöke tartott „Az ősrobbanástól az információs társadalomig” címmel. (Ennek motóját maga az akadémikus fogalmazta

meg, amikor azt mondta: „A jövő a múltra épül!”) Majd az Elnök Asszony és az egyes szakterületek referensei tekintették át az elmúlt évben végzett munkát.

Amint azt már máskor is megemlítettük, az MZKE-n belül *erdészeti szekció* is működik Köveskúti György aranyokl. erdőmérnök vezetésével (dr. Király Pál, Mohácsi Dániel, dr. S.Nagy László, dr. Sipos Árpád, Tollner György). Az MZKE delegálásának köszönhetjük pl., hogy részt vehettünk a környezet- és természetvédő szervezetek múlt évi 23. országos találkozásán Gödöllőn és tudósítást közölhettünk arról Híradónk júniusi számában.

*

A hozzászólások keretében Híradónk feltette a kérdést Náray-Szabó úrnak, hogy mint az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Tanácsának alelnöke, miként vélekedik a *Paksi Atomerőmű* felújításával és bővítésével kapcsolatban januárban megkötött orosz- magyar megállapodásról?

A válasz: a paksi paktum egy jó megállapodás; az atomenergia-termelés ügyében társadalmi konszenzus van; a veszélye minimális.

*

Végül arról tanácskozott a közgyűlés, hogy az *MZKE ebben az évben emlékezhet meg fennállásának 20. évfordulójáról*, s ezt megfelelő helyen és módon kell megtenni. Máris több helyszín lehetősége is szóba került. Mivel a jubileumi ülésre a második félévben fog sor kerülni, az elnökségnek még van ideje ennek gondos előkészítésére.

Már a közgyűlést követően a „Bataloni Futár” című regionális lapból értesültünk arról az örömdetes eseményről, hogy dr. Tarjáné Tajnafői Anna dr. elnök asszonyt a „Somogy Polgáraiért” Díjjal tüntették ki. Az elismeréshez mi is gratulálunk és további hasonló szép sikereket kívánunk!

Király Pál

Ítélet!

Híradónk 2012. májusi számának 14. oldalán mi is hírt adtunk arról a brutális kettős gyilkosságról, amelyet a Nyugat-magyarországi Egyetem soproni Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskolájának három tanulója követett el azon év április 17-én.

Az akkor 19 éves V. Roland és T. Attila négy pisztolylövéssel meggyilkolta a soproni Anger-réti lövészklubban annak a helyszínre csalt 53 éves vezetőjét, P.Sándort, majd három lövéssel a váratlanul a helyszínre érkező 43 éves B. Ervin klubtagot is. Közben a 18 éves M. Tamás iskolatársuk „falazott”, ezzel segítve a bűntettek elkövetését.

A fiatalok a klubvezető megölését előre kitervelt módon azért követték el, hogy további fegyverekhez, valamint pénzhez jussanak, újabb gonosztettek elkövetéséhez.

A rendőrség gyors és szakszerű munkájának köszönhetően mind a há-

rom tettes már másnap rendőrkézre került.

A bíróság első fokon a két bűnöst a fiatalokra maximálisan kiszabható 20-20 év, segítőjüket 10 év fegyházbüntetésre ítélte.

A másodfokú tárgyaláson a Győri ítéletábla a főbűnösök ítéletét helybenhagyta, a harmadrendű vádlottát 13 évre súlyosbította.

Az elítéltek legkorábban 11-11, illetve 6 év múlva szabadulhatnak.

K. P.

*

Emlékkiállítás

Híradónk 2013/3. számának 9-11. oldalán közölt „Emlékképek a Vértes múltjából” című cikkünkben foglalkoztunk egy neves erdész-vadász dinasztiával is: a Duschaneck családdal. Ebben a 10. oldalon megemlítettük azt a Duschaneck Jánost is, aki nem követte felmenő-

inek szakmai életútját, hanem festőművész lett. Mégpedig Mednyánszky- és Molnár C. Pál Díjjal kitüntetett neves festő, akinek művészi hírneve kiállításai révén határainkon is túlterjedt Európában, sőt a tengerentúlra, Kanadába és az USA-ba is eljutott. Azonban sajnálatosan korán, 66 éves korában elhunyt a múlt nyáron.

Alkotásaiból: festményeiből, ceruzarajzaiból most szép és gazdag kiállítást rendeztek lakhelyén, Budapesten a XIII. kerületben, a Polgármesteri Hivatal kiállítótermében, (Béke tér 1.), amely május 7-ig tekinthető meg a felfogadási idő alatt (hétfő-szerda-péntek).

Az emlékkiállítás megnyitóján az elhunyt özvegye, D.-né Mészáros Júlia mellett részt vett dr. Tóth József kerületi polgármester is, valamint számos érdeklődő. Duschaneck János művészetét dr. Feledy Balázs művészeti szakíró szép beszéd keretében elemezte és méltatta.

K. P.

Akác – mi lesz veled?

Hallom is, olvasom is, hogy az EU ügyben illetékes minisztereinek tanácsa ki szándékozik írtatni Európából az akácot, mert hogy tájidegen, betolakodott-invazív és kolonializáló, vagyis más fajok elnyomó és kiszorító faj faj kontinensünkön.

– Igaz ez ? – kérdi tőlem a minap egy nálam idősebb kolléga.

– Úgy hírlik, hogy igen. – mondtam én.

– És ki fogja kiirtani ?

– Azt nem tudom. Talán a közmunkások.

– Az jó ! – mosolyodott el a kolléga. Akkor nem lesz gond a következő 50-100 évben, hogy lesz-e elég munkájuk. Csak legyen hozzá elég pénz is.

Nekem (is) viszont az a gondom (bár egyelőre ez még nem okoz álmatlan éjszakákat), hogy ezek után mi lesz a paradicsommal, paprikával, burgonyával, kukoricával és még tucatnyi más „idegen” haszonnövényekkel? (Gyanúsak a nyárok is.) Európa az európaiaké!

A cukorrépa miatt nem fő a fejem. A répát ugyan még nem írtották ki, de a cukorgyárainkból már csak egy hírmondó maradt.

Sebaj! Terem még nádcukor Braziliában, Kubában ... Az talán nem invazív és nem kolonializáló.

K. P.

Árbocakác

„Több mint 50 éves múlta visszatekintően a hazai akáctermesztés fejlesztésének új irányát jelölte ki a faj faj törzsfa-szelekción alapuló nemesítésének beindítása az újonnan szelektált fajták mind szélesebb körű termesztésbe vonásának egyidejű igényével. Az e területen elért magyar eredményeket fokozódó nemzetközi érdeklődés és együttműködési szándék kíséri Chilétől Törökországon át Dél-Koreáig.” („Erdészettudományi Közlemények”, 3.évf. 1. szám, 2013. 96.p.)

Rédei Károly jeles erdész tudósunk idézett soraihoz csupán annyi megjegyzést fűzünk, hogy már a Bibliában is írva vagyon: saját földrészén senki se lehet prófeta; még az elismert magyar erdészeti növénynevelők sem.

Ám ez nem is nagy baj, mert amint a szöveg is utal rá, azt olvasom az újságokban is: tőlünk Keletre kél a Nap – mármint gazdasági felemelkedésünk reményének Napja; arrafelé vannak a nagy Ígérek földjei.

Nosza, magyar akác: jó szerencsét! Irány Törökország (ámbar ez sem igazán ígéretes reláció, mert Nagy Szulejmán mai utódai ugyancsak döngtetik az EU kapuját – bár nem buzogánnyal – bebocsátást kérve; s akkor csöbörből vödörbe kerül a tél), irány Dél-Korea, irány...

K. P.

Akác

*Sivár vidék hűsége fája
A menekülő porszemek
elő veti magát, megállva
elfolyó barázdák felett.*

*Körötte a silány homok
minden egy szellő-rezgülésre
omlik, változik, - ő konok
haragvással markol a mélybe!*

*Dűlők végén áll, pásztorolva
nyugtalan halmok nyájait,
s gyökereit összekulcsolva
a sziknek, lenn, imádkozik.*

*A gerléket susogva hívja
- ne maradjon néma a táj.
Lomblelkét virágfürtbe nyitja,
hogy édesebb legyen a nyár.*

*De tövissel karmol a szélnek,
Szürcsölő ég arcába vág;
Rostjai közt a görcsök érnek,
mint golyóban a robbadás.*

*Árok iszapját, mocsár könnyét
millió ajkkal ízleli,
s a sót, miben a szik-göröngy ég,
szikkadva mézzé érleli.*

*Ahova hullt, azt a világot
összemarkolja odalent,
s széthulló rögökből virágot,
értelmet és rendet teremt.*

Váci Mihály

Élt 116 évet ...

...mármint az önálló Erdészeti Tudományos Intézet, amelyet az 1897. december 31-én keltezett rendeletével alapított Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, akkor Királyi Magyar Erdészeti Kísérleti Állomás elnevezéssel.

Ez az intézeti autonómia azonban 2013. december 31-el megszűnt, mivel dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter beolvasztotta az általa irányított integrált agrárkutató hálózatba. Ennek megfelelően 2014. január 1-től az intézet új, szabatos megnevezése a következő:

Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ, Erdészeti Tudományos Intézet.

A NAIK székhelye: 2100 Gödöllő, Szent-Györgyi Albert u. 4.

A NAIK-ERTI címe – legjobb tudásunk szerint – egyelőre változatlanul: 9600 Sárvár, Várkerület 30/A.

A vonatkozó jogszabályok:

– Az államháztartásról szóló törvény.

– Az államháztartási törvény végrehajtásáról intézkedő 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet.

– A vidékfejlesztési miniszter által irányított integrált agrárkutatási hálózat kialakításáról szóló 1467/2013. (VII.24.) Korm. határozat.

k.p.

Ti akácfák e kertben...
(Részlet)

*Ti akácfák e kertben,
Ti szépmelékű fák,
Amelyeken szívemnek
Oly drága minden ág.*

*Kedves fák, üdvezölve
És áldva legyetek.
Áldom még azt is, aki
Titeket ültetett.*

*Harmatnak s napsugárnak
Áldása rajtatok,
Vidám dalosmadártól
Reszkessen ágatok.*

*Örök tavasz lakozzék
Zöld fürteteken,
Hogy éltetek, miként az
Enyém, oly szép legyen.*

Petőfi Sándor

Csepregi János (1927 - 2014)

Cserszegtomajon 87 éves korában türelemmel viselt betegségben családja körében csöndesen elhunyt *Csepregi János* gyémántokleveles erdőmérnök.

Sümegeen született 1927. szeptember 27-én munkáscsaládban, harmadik gyermekként. Az elemi iskola és a gimnázium Sümegeen történt elvégzése után iratkozott be a soproni Erdőmérnöki Karra, ahol *oklevelét 1952-ben szerezte meg.*

Gyakorlati pályafutását a Keszthelyi Áll. Erdőgazdaság Nyirádi Erdészeténél kezdte. Majd rövid ideig Budapesten dolgozott előadóként az Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériumában (ÁGEM). Azonban hamarosan visszatért a szép Balaton vidékére és nem is ment el onnan többé. 1953-54-ben erdészvezető Zalaszántón, majd az erdőgazdaság keszthelyi központjába került. Ott volt előadó, osztályvezető, igazgatóhelyettes főmérnök, igazgató, majd ismét igazgatóhelyettes főmérnök, végül *vezérigazgató-helyettes*, 1987-ben történt nyugállományba vonulásaig.

Vállalatvezetői tevékenységének idejére esett a vertikális termelési szervezet, továbbá a jóléti erdőgazdálkodás kifejlesztése. Utóbbinak az ő munkaterületén különösen nagy volt a jelentősége.

Természetes, hogy a Balaton-környéki erdőknek emiatt a fontos közjóléti szerepe miatt *a helyi közéletnek is aktív részese lett:* 1970-1975 között megyei, 1970-1989 között keszthelyi városi tanács tag is volt.

Eredményes *szakmai* munkásságát több miniszteri kitüntetéssel (az Erdészet, valamint a Faipar Kiváló Dolgozója, Nyisztor György Emlékérem), a Munka Érdemrend arany fokozatával, *közéleti* tevékenységét pedig a Veszprém Megyeiért Érdemérem, valamint a Keszthely Városáért kitüntetés adományozásával ismerték el. (Utóbbi három alkalommal.)

1954-ben kötött házasságot, amelyből egy fiú és egy leánygyermek született, majd három unoka és öt dédunoka gyarapította a családot.

Nyugdíjasként Cserszegtomajon találta meg a természet közelségéből áradó valódi nyugalmat.

Keszthelyen a szentmiklósi temetőben széles körű részvétől kísérve helyezték végső nyugalomra. A szakma részéről *Varga László* erdőmérnök, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója búcsúztatta, aki a szakma pályafutását még az elhunyt keze alatt kezdte. (S akinek az édesapja, id. Varga László – alias „Hosszú Laci” – sok éven át volt Csepregi János közvetlen munkatársa, mint a keszthelyi erdőgazdaságnál működő MEDOSz szakszervezeti bizottság titkára.) Nekrológunk alapját is ennek a vezérigazgatói búcsúztatónak a szövege jelentette.

Király Pál

Puskás Zoltán (1935 - 2014)

Az év mindig reményteljes kezdete fatális módon életének végét jelentette *Puskás Zoltán* erdő- és közgazdász technikus kollégánk számára Kaposvárott; január 1-én életének 79. évében hunyt el *szakszervezeti mozgalmunk régi, aktív tagja. A SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. jogelődjénél működő szakszervezeti bizottságunknak csaknem három évtizeden keresztül volt a titkára.* Megtehetette, mert 1953. december 16-tól 1990. május 31-ig történt nyugállományba vonulásaig gyakorlatilag egész szakmai pályafutása ehhez a vállalat-hoz, a somogyi erdőkhöz, az ott dolgozókhöz fűződött.

A kaposvári Keleti-temetőben több százan kísérték végső útjára. A vállalati kollektíva nevében *dr. Takács László* vett végső búcsút az elhunytól, aki *szociális érzékenységét és közösségi lelki alkatát emelte ki. Idézzük.*

„Humánuma, szociális érzékenysége kivívta az akkor 5400 fős kollektíva elismerését. Ellentétben a kor divatos elveivel, Ő megmaradt szerény, a háttérben viszont következetes érdekképviselői munkát kifejtő képviselőnek. Az egyszerű fogatostól a vezérigazgatóig mindenkit egyforma embernek tekintett, mindenki számíthatott segítségére. ... A SEFAG kollektívájának összekovácsolásában a legkezdemenyebb, legállhatatosabb munkát fejtette

ki. Nevéhez számos sportnap és egyéb közösségi – a munkán túlmutató, de közösséget erősítő – program szervezése köthető. Olyan példaértékű szerződést kötött a valamikori Jugoszlávia illetékes államerdészeti szerveivel, amely lehetővé tette, hogy a SEFAG dolgozói el tudjanak jutni az Adria partjára üdülni. Akkor, amikor szinte csak ez volt az egyetlen lehetőség a tengerpartra jutáshoz. Irigyeltek is érte bennünket. Az akkor megteremtett lehetőség mind a mai napig dolgozóink rendelkezésére áll.”

Puskás Zoltán több vállalati és miniszteri kitüntetésnek volt a birtokosa, 1985-ben pedig a „Szakszervezeti Munkáért” kitüntetés arany fokozatát nyerte el. Emlékét mozgalmunk is megőrzi.

Detrich Miklós - Király Pál

In memoriam Herman Ottó

Ez az esztendő egyben Herman Ottó Emlékév is, minthogy éppen száz esztendeje hunyt el „az utolsó magyar polihisztorként” emlegetett és ekként tisztelt nagy tudós.

1835. június 28-án született a Zólyom vármegyei Breznóbányán és 1914. december 27-én halt meg Budapesten, 79 éves korában.

Mozgalmas, változatos, színes élete több író képzetét is megmozgatta. Egyik legjobb életrajzát Varga Domokos erdőmérnök kollégánk írta róla, amit a hírek szerint ebben az évben újra megjelentetnek.

Szász-német származású volt, s a magyar néprajznak ez a kitűnő művelője 12 éves koráig még magyarul sem tudott. 1848-ban 13 évesen honvédként szeretne harcolni a szabadságharcban, de fizikailag alkalmatlannak minősítik. 1857-ben viszont elbújik a sorozás elől, mert nem akar a császári hadseregben szolgálni. Elkapják és tízévi kényszer-szolgálatra ítélik. Négy év után azonban leszerelik. Hamarosan azonban Észak-Olaszországban, majd Lengyelországban küzd mégis az önkényuralom ellen.

(Folytatása a 15. oldalon.)

Pántl László (1943 - 2014)

Egész szakmai közéletünk szegényebb lett egy színes, érdekes és értékes személyiséggel 2014. január 14-én. Hosszabb betegeskedés után ezen a napon mondta fel Pántl László okl. erdőmérnök megfáradt szíve a szolgálatot, aki nemcsak kitűnő szakember volt, hanem *festőművészként hírnevet és nemzetközi ismertséget szerzett magának*, édesapjához, Csabai Pántl László festőművészhez hasonlóan.

Budapesten született 1943. november 10-én. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányai után, amelyeket a fővárosban végzett, egy évig az Erdészeti Tudományos Intézetben dolgozott. Majd újabb egy évig katonai szolgálatot teljesített. Így a soproni Erdőmérnöki Karon 1964-ben kezdte meg tanulmányait, oklevelét pedig 1969-ben szerezte meg.

Szakmai pályafutása teljes egészében Fejér megyéhez kapcsolódott. 1969-1971-ben a Mezőföldi Áll. Erdő- és Vadgazdaság Soponyai Erdészeti-nél volt erdőművelési műszaki vezető. 1972-ben áthelyezéssel került a Fejér Megyei Tanács mezőgazdasági osztályára, ahol 18 éven keresztül dolgozott, mint megyei erdészeti, vadászati és természetvédelmi felügyelő.

A hazai természetvédelem intenzív fejlődésének ez volt a leglendületesebb időszaka, amiből Pántl is derekasan kivette a részét az ilyen értékekben gazdag megyében. Számos országos és helyi érték védetté nyilvánításában működött közre. Közben a vadászattal is intenzíven foglalkozott az ilyen szempontból is ugyancsak kimagasló területén; maga is *szenvedélyes vadász volt, ami tükröződött műveiben is.* Egy időben tagja volt a „Nimród” Szerkesztő Bizottságának is. 1990-től 2004-ben történt nyugállományba vonulásáig korábbi munkahelyének jogutódja, a megyei földművelésügyi hivatal vadászati és halászati osztályát vezette.

Nyugállományba vonulása után családjával Dinnyésre költözött és a természetjárás mellett már csak a festészetnek élt. Aktív festői pályafutása soproni tanulmányainak befejezése után kezdődött és évek során mester-

szintre fejlődött. Amint már utaltunk rá, *országos, sőt a határainkon is túlterjedő hírnévre kitűnő vadász-, de még inkább tájképfestőként emelkedett.* Stílusát a részletek finom kidolgozottsága mellett az jellemezte, hogy a visszafogott, tompított tónusban történt megfestés ellenére képei színgazdagságot sugároznak.

Alkotásait nem csak a fővárosban és több vidéki nagyvárosban rendezett önálló kiállításán, valamint közös bemutatókon csodálhatta meg a közönség, hanem az Amerikai Egyesült Államokban, Németországban és Kanadában is.

Búcsúztatása a székesfehérvári püspöki székesegyházban történt a római katolikus egyház szertartása szerint. Ezen felesége és két leánya és azok családjai mellett barátainak, volt kollégáinak és tisztelőinek sokasága vett részt.

(Az életrajzi adatok rendelkezésünkre bocsátásáért köszönetet mondunk Karvaly Gyula okl. erdőmérnök úrnak, az elhunyt évfolyam- és vótársának.)

Király Pál

Kosziczky János (1930 - 2014)

Békéscsabán életének 84. évében váratlanul meghalt Kosziczky János aranyokl. erdőmérnök, aki ugyancsak Békéscsabán született 1930-ban, oklevelét pedig 1954-ben szerezte meg Sopronban.

Szakmai pályafutását 1955 elején az egykori Békésmegyei Áll. Erdőgazdaságnál kezdte el erdőművelési szakelőadóként. A nagy erdőtelepítések korszaka volt az a Dél-Alföldön is. Kosziczky főleg a telepítésekhez-fásításokhoz szükséges *hatalmas mennyiségű szaporítóanyag sikeres megtermelésével szerzett magának elismerést* az ebből a szempontból kiemelt Bánkúti Erdészetenél, 1959-től már annak vezetőjeként.

Ezek a tapasztalatok, valamint az a tény, hogy a középiskolai tanulmányait a jónévű fertődi kertészeti technikumban végezte, nagyon jól jöttek a számára, amikor 1962. szeptember 1-el a

békéscsabai Kertészeti és Köztisztasági Vállalathoz váltott át, személyes okok miatt. Itt dolgozott 1965 júliusáig kertészeti ágazatvezetőként, majd 1986 végén történt nyugállományba vonulásáig főmérnökként.

Ez alatt a negyedszázad alatt *kiemelkedő teljesítményt nyújtott a városi környezetgazdálkodás, városrendezés, zöldövezet-gazdálkodás és kertészet, városi mélyépítés terén.* Közben posztgraduális képzés keretében felsőfokú kertészeti növényvédelmi szakképesítést is szerzett.

Ereje teljében, 56 évesen vonult nyugállományba, azért, hogy a továbbiakban teljes kapacitását saját, gyümölcsstermesztésre berendezett gazdaságának üzemeltetésére és fejlesztésre fordíthassa.

Gyakorlati munkáját elméleti igényességgel végezte és kb. 20 publikációban adta közre tapasztalatait kertészeti kiadványokban. *1971 - 1981 között tagja volt az Országos Kertészeti Egyesület elnökségének.*

Házasságából két fiúgyermek, majd azok révén öt unoka származott.

Annak a városnak a földjében helyezték végső nyugalomra, amelyben született és amelyért tulajdonképpen egész életében dolgozott: Békéscsabán.

K. P.

(Folytatás a 14. oldalról)

Azután békésebb évek következnek az életében. Foglalkozott újságírással, politikával (Szeged-Alsóváros képviselője, Kossuthot is többször felkeresi Turinban), muzeológiával, régészettel, néprajzzal, zoológiával. Főleg madártani, ichthyológiai (haltani) és póktani írásművei monumentálisak és saját kutatási eredményeken alapulók. A halászatról írt műve pedig etnográfáinknak ma már egyik klasszikus gyöngyszeme.

A XX. század első éveiben Herman kezdeményezte a „Madarak és és Fák Napja” megrendezését a tanulóifjúság körében. Ez meg is valósult, s a természettudományos ismeretterjesztésnek, valamint a természetszeretetre nevelésnek kedves, népszerű, ma már klasszikus fórumává vált. Ezért az erdészek is tisztelettel emlékeznek a nagy tudósra.

Király Pál

Még egyszer a Vértes múltjáról

Híradónk múlt évi 3. számában néhány emléket idéztünk fel hazánk egyik legkedvesebb és legromantikusabb erdőgazdasági tájegységének: a *Vértesnek* az erdészeti múltjából. Közelebbről: az egykori tatai gróf Esterházy uradalom életéből, annak kapcsán, hogy az Országos Erdészeti Egyesület ezen a tájon bonyolította le éves vándorgyűlését, tatai központi rendezvényével.

A kis tanulmányt egy régi fényképpel illusztráltuk, amelyet *Inokai Balázs*, Nagymaroson élő erdőmérnök kolléga úr bocsájtott rendelkezésünkre. (A cikk alapanyagát jelentő visszaemlékezést pedig, amint meg is írtuk, *ifj. Duschanek Jánosné Mészáros Júlia* újságíró. Szerkesztőségünk és közöttük *Tollner György* úr, *ifj. D. János* barátja volt a közvetítő. Ismételt köszönet mindezt mindkettőjüknek.)

Most a fényképet ismét leközljük egy azonosító sorszámokkal ellátva. Mégpedig azért, mert Inokai úrtól értékes információkat kaptunk arra vonatkozóan, hogy kik a képen látható személyek. Sajnos, csaknem nyolc évtized múltán már nem ismertek valamilyen nyien, nincs a képen látható személyek mindegyikéről adat.

*

Azt már megírtuk, hogy a fénykép 1937. november 17-én készült Tatán a gróf Esterházy hitbizományi uradalom erdészeti – és egyben vadászati – személyzetéről egy egyszerű vadőr 50 éves

szolgálati jubileumának megünneplése alkalmából. Az ünnepelt: Hermann Ferenc az első sorban középen ül, kezében a jubileumi babérkoszorút tartva.

Az ülő sorban a képen balról jobbra haladva a következő személyek láthatók.

1. *Ferencz Károly* uradalmi erdőőr (az álló sorban 4. sorszámú jelölt Ferencz János testvére).
2. *Cservenka Ferenc* uradalmi erdészeti főszámvevő (1897-1968), a MEVME egyik alapító tagja és mindvégig (1926-1945) egyik tisztségviselője, egyben utolsó titkára.
3. *Fodermayer József* (alias „Ifi”) főerdőmérnök, az uradalom alsógallai erdőgondnokságának vezetője. Fia és unokája is erdőmérnök lett. Az 1326-ban nemesi rangot kapott Fodermayer család 1703-ban Bajorországból jött Magyarországra.
4. *Hermann Ferenc*, az 50. szolgálati éve alkalmából ünnepelt vadőr.
5. *Kardos Kálmán* főerdőmérnök (polgári öltözetben), az uradalmi erdőigazgatóság igazgatója.
6. *Duschanek János* főerdőmérnök, a tatai erdőgondnokság vezetője.
7. *vitéz Szekeres Károly* pagonyerdész, a MEVME utolsó elnöke (a 2.sz. alatti Cservenka Ferenc sógora; Inokai Balázs erdőmérnök nagatyja).

Álló sor:

2. *Fodermayer Ferenc* főerdőőr (az ülő 3. Fodermayer Józsefnek öccse

és a 7. v. Szekeres Károlynak sógora).

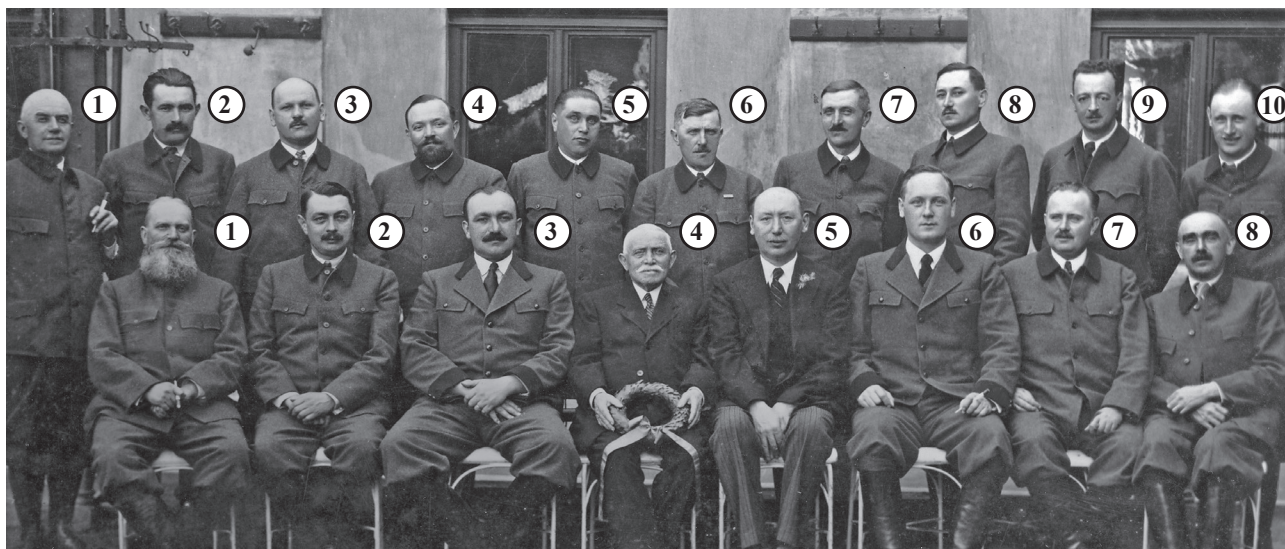
4. *Ferencz János* pagonyerdész (az ülő 1. Ferencz Károlynak testvére), az erdőbirtokos gr. Esterházy Ferencnek bizalmi embere, mondhatni testőre. Fia, Ferencz László erdőmérnök az 1970-es, 80-as években a Vértesi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság igazgatója volt.
5. *Béldi Ferenc* erdőőr. Fia, *ifj. dr. Béldi Ferenc* (1927-1986) erdőmérnök a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Fizika Tanszékének volt a vezető docense 1964-től haláláig, de több más egyetemi vezetői tisztséget is betöltött.

*

A fotódokumentum megtekinthető annak a pompás könyvnek a 102. oldalán is, amelyet *Schweighardt Ottó* erdőmérnök kollégánk állított össze „*Megemlékezés a MEVME-ről*” címmel több támogató közreműködésével, s a VM NÉBIH Erdészeti Igazgatósága jelentette meg 2013-ban.

Amint kis jegyzetünk is érzékelte, a kép több olyan értékes erdészettörténeti információt is tartalmaz, amely túlmutat lokális értékén. Például jól szemlélteti, hogy szakmai elődeink milyen egyenruhát viseltek egy gondosan vezetett magánuradalomban a XX. század első felében.

Király Pál

Lövér

Bizalmasan bevallom a T. Olvasónak (de kérem, hogy ne adja tovább ezt a közlésemet): szeretem a könyveket – ámbár nem mindegyiket és nem egyformán. Szeretem őket gyermekkorom óta, bár bevallom azt is, hogy a matematikai és kémiai műveknél jobban szerettem például Jókainak “A kalózkirály” című romantikus kisregényét.

Becsülöm, sőt nem egyszer csodálom a fényképet is, mint könyvillusztrációt – olykor nélkülözhetetlen vagy mással nem is helyettesíthető –, de különösen szeretem a grafikákkal illusztrált műveket. Fiatalkoromban két kedvenc grafikusom volt: Sebők Lajos és Márton Lajos. Ők nemcsak könyv-, de igen termékeny folyóirat-illusztrátorok is voltak, sőt Márton Lajos kitűnő festő is volt.

Miért írtam mindezt bevezetőként? Remélhetőleg kiderül a következőkből.

Szabó Jenő írta, Sterbenz Károly rajzolta

Önvalloomásom következő pontja: első pillantásra, pontosabban az első belelapozásra megszerettem azt a kis 72+6 oldalas könyvecskét, amelyet most a T. Olvasó szíves figyelmébe ajánlani óhajtanék.

Szabó Jenő “Lövér” című, első ízben 1942-ben Sopronban a Röttig-Romwalter Nyomda Rt. által kiadott könyvnek mai faksimile-kiadásáról van szó, A reprintet 2013-ban a Sopron Anno Egyesület jelentette meg.

Annak, hogy a kis kötetet – amint említettem – az első belelapozásra megszerettem, két oka van.

Illusztrált könyv, mégpedig gazdagon. Sterbenz Károly festőművész szép rajzaiból csaknem minden oldalra jut egy, ha más nem, akkor legalább egy dúsán díszített iniciálé.

Személyes érintettség okán. A Lövérekről, Sopronnak erről a sajátos és varázsos szépségű hegyvidéki kertvárosáról szól. Márpedig valaha, egyetemista, főiskolás koromban én is Lövér-lakó voltam, a Hársfa-sor felső végén, az “Almon”. Vagyis kőhajításnyira az Alm vendéglőtől. (Ahol 1950 decemberének egyik zord téli éjszakáján, egy nagyjából titkos bányász szakestélyen átestem a balekkeresztelőn). S az az idő, mint annyi más erdész kollégámat, mai tagtársamat, engem is örökre rabul ejtett.

A mai kiadók előszava szerint a reprintnek ez is volt a célja: “... a lírai kis történeteket jó olvasni, könnyen mosolyt csálnak az arcokra, elrövedésre készítetnek, élményt nyújtanak.”

Mi a tartalma a könyvecskének?

Tulajdonképpen olyan, többségében 2-6 oldal terjedelmű kisebb írásnak (összesen huszonkettőnek) a gyűjteménye, amelyek irodalmi műfajukat tekintve leginkább novellának nevezhetők. Ezek tárgya külön-külön is különböző. Van közöttük visszaemlékezés a boldog gyermekkorra, hajdanvolt szerelmi románc, egy hajléktalan magányos karácsonyi éjszakájának megindító leírása, a szelídgesztenyések állatvilágának élete, egy ókori római légionárius tiszt emlékének felidézése stb.

Ami ezekben az ízes nyelvezettel megírt, hangulatos kis történetekben közös: a helyszín. Vagyis a Lövérek! Ez köti össze és fűzi a sokféle írást egységes, mégis sokszínű kötetbe.

Mi a “lövér”?

A könyv terjedelmének 72+6 oldalban történő feltüntetésében mit jelent az utóbbi egyjegyű szám? Szómagyarázat-gyűjtemény és annak irodalmi forrás-

helyeit. Ezt a fejezetet a könyv végén helyezték el. Hasznos is ez, mert a kis történetek helyszíneit közelebbről nem ismerő ebből megtudhatja, hogy például a szövegben szereplő Brennender Berg (Égő-hegy) a kiváló feketeszén-bányájáról egykor híres Brennbérgánya kis település régi neve.

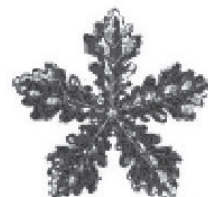
Igen ám, csak hogy a kb. száz kifejezést tartalmazó kis értelmező szótárban éppen a könyv címe: a “Lövér” szó nem szerepel. Ami azután még előfordul ilyen írásmódban is: Löver, lövér. Az utóbbi a leggyakrabban.

Aki kicsit is hallott már Sopron történetéről, a kifejezés magyarázataként rögtön rávágja: a löverek azok a középkori íjászok voltak, akiknek ennek a városrésznek a helyén volt a szálláshelyük.

Szabó Jenő könyvéből azonban egy olyan értelmezés tetszik kitűnni, hogy könyvében a “lövér” kifejezés egy-egy olyan parcellát jelent ebben a hegyvidéki városrészben, amelyet az esetek többségében élősvény határol, alakja és nagysága változó, de csaknem az ősi természetes állapotában van. Vagyis a kertművelés csak a gye- és sövénygondozásra szorítkozik. Ezen túlmenően legfeljebb gyümölcsfákat ültettek rá, beleértve a szelídgesztenyét is. Némi virágot csak a lövérházikó környékére ültettek. Ott esetleg sziklakertet is létesítettek.

Szabó Jenőnek azonban van egy líraibb meghatározása is (5. oldal): “A lövér része az égbolt is és a föld, amelynek mélyében milliónyi láthatatlan élet van. A lövéreknek csak a telekkönyvben vannak határai, itt – felfelé és lefelé – végtelen.”

Király Pál

Nagyszabású MEGOSz rendezvény volt

Tartalmában gazdag és érdekes, kivételében impozáns volt a *Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Szövetségének* (MEGOSz) konferenciája, amelyet *Kecskeméten, a Valkon-2007 Kft.-nek* a Mindszenti körúton levő telephelyén a cég, valamint a *Fanyarka Erdészeti Kft.*, operatív támogatásával bonyolítottak le, de támogatta a Vidékfejlesztési Minisztérium is.

Több százan vettek részt a nagy találkozó az ország minden részéből. A felszólalók között pedig országos szintű közéleti személyiségek szerepeltek.

A konferenciához gépbemutató, este pedig baráti találkozó is kapcsolódott.

Terjedelmi okok miatt nem vállalkozhatunk a több órán át tartott konferencia tucatnyi előadója, illetve felszólalója részéről elhangzottak részletes közvetítésére. E helyett néhány jellemzőnek tartott téma kiemelésére, illetve kijelentés idézésére szorítkozhatunk.

Előtérbe kerültek a közjóléti célok

Egy szép vadászkiert-fűvósszám jelezte a rendezvény megnyitását, majd a levezető elnök: *dr. Sárvári János*, a MEGOSz üv. elnöke üdvözölte a hazai és külföldi résztvevőket, a különböző intézmények és szervezetek képviselőit.

Elsőként *Jakab István* parlamenti képviselő, *az Országgyűlés alelnöke* és egyben Mezőgazdasági Bizottsága Erdészeti Albizottságának elnöke fejtett ki néhány gondolatot „az Önök igen fontos és értékes munkájával, s a jövővel kapcsolatban”. *Példásnak nevezte, hogy az erdészek tudatosan Kárpát-medencei dimenzióban gondolkodnak és működnek együtt*, s ez az együttműködés jelen van a konferencián is. Az erdő szerepét a társadalom szempontjából nélkülözhetetlennek nevezte, az állami és a magánszektor együttműködését pedig nagyon fontosnak a versenyképesség szempontjából.

Jakab István felszólalásában már megjelent az a két motívum, amely azután ilyen-olyan aspektusban a további felszólalásokban is megjelent, végighúzódt a konferencia egész szellemi tartalmán: *az erdők közjóléti szerepe*

az Európai Unió politikájában és *ennek pénzügyi vetülete* a támogatási politikában a 2014-2020 közötti évekre szóló költségvetési ciklusban. Az elnök, úgy nyilatkozott: az EU tisztában van azzal, hogy *az erdészet támogatás nélkül nem tudja az erdők közjóléti funkcióját igazán kibontakoztatni.*

Ezt erősítette beszédében *dr. Bogárné Lajos*, a *Vidékfejlesztési Minisztérium* (VM) helyettes államtitkára is, aki azt mondta: *az EU figyelme most kezd igazán az erdészet felé fordulni.* A VM feladata minél több információ eljuttatása a magánszektorba is, mert a magánerdőgazdálkodás összefonódott a vidékfejlesztéssel. Most az erdők ökoturisztikai szerepének, lehetőségeinek a bemutatása a cél.

Györffy Balázs, a *Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara* elnöke azt mondta el, hogy a 2013-ban megszervezett kamara elsőként a MEGOSz-szal kötött stratégiai együttműködési megállapodást. Annak elnökét, *Luzsi Józsefet* pedig máris bevonták a kamarai vezetés munkájába: *a NAK központi Erdő- és Vadgazdasági Osztályának lett a vezetője.*

Mindez annak az alapelvnek a jegyében történt, hogy a kamara nem vetélytársa, hanem partnere kíván lenni a szakmai szervezeteknek. Elismeréssel szólt a MEGOSz-nak a gazdálkodók összefogására irányuló nagy és eredményes munkájáról, „Szintén nagyon fontosnak tartotta a 2014-2020 közötti fejlesztési időszakot, s a kamara céljaként jelölte meg: *minél több forrást az ágazatba, de minél kevesebb adminisztrációt!* Ugyancsak nagyon, fontos feladatuk a tulajdonosi és a gazdálkodói érdek közötti összhang megteremtése.

Nemzetközi jellegű volt a találkozó

A három országos szintű magyar felszólaló után három külföldi vendég lépett a mikrofonhoz.

Rudolf Rosenstatter, a 117 ezer erdőtulajdonost képviselő *Oszták Magánerdő Szövetség* elnöke arra mutatott rá, hogy bennünket, osztrákokat és magyarokat „családi kapcsolatként köt össze a közös történelem (a „sógorság”),

továbbá a közös kultúra és erkölcs. Arra intett: *ösztönözzük az ifjúságot, hogy szerezzen erdőt, mert a saját tulajdon nagy erőt ad.*

Milán Ovsenik, a *Szlovák Magánerdészeti Unió* elnöke érdekes módon nem a közös múltat, történelmet, kultúrát jelölte meg a térségünk erdészeit összekötő kapocsként, hanem az EU erdőstratégiáját – mert ez fogalmazza meg jövőnket.

Szakács Sándor, a *Székelyföldi Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Szövetségének* (APAPET) elnöke üdvözlő beszédében azt a javaslatot vetette fel: a szlovák, osztrák, magyar, székely erdészek kössenek egymással egyezményt arra irányulóan és annak érdekében, hogy közös erdészeti politikát tudjanak képviselni az Európai Unióban.

A külföldi vendégek után a szűkebb pátria képviselői üdvözölték a rendezvényt: *Nyitrai András*, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke, *Nagypál Sándor*, Kecskemét város alpolgármestere, *Kecskeméti Sándor*, a Valkon-2007 Kft. üv. igazgatója és *Sipos István*, a Fanyarka Erdészeti Kft. ügyvezetője.

„Együtt-gondolkodás – együtt-dolgozás!”

A nagyrendezvény első szakaszának sorrendben utolsó szereplője maga a MEGOSz elnöke, *Luzsi József* volt.

Az elnök megállapította, hogy az előtte szólók a Kárpát-medence közepén élő, közös történelmü képviselői a szakmának és közös gondolkodás alapján beszélnek. *A közös gondolkodás mellé azonban pénzforrások is kellenek.* A következő időszak sokkal több forrást igényel, ha végre kívánjuk hajtani az erdészet előtt álló *közjóléti* feladatokat. *Luzsi József* szerint nagyon kevés a környezetvédelemre fordítható forrás.

Az elnök néhány napi, kurrens téma érintése után az együttműködés sürgetésével és fontosságának hangsúlyozásával fejezte be beszédét: „Együtt-gondolkodás – együtt-dolgozás!”, *nemzetközi viszonylatban is.*

Az üdvözlőbeszéd elhangzása után *Luzsi József* elnök a MEGOSz „*Rimler Pál*” Emlékérmével tüntette

ki érdemeinek elismeréseként Góhér Zoltán izzási erdőgazdálkodót és szakirányítót, aki meleg szavakkal köszöntö meg a kitüntetést.

Hazai és külföldi előadók szereplése

A nagyrendezvény második főrésze kifejezetten szakmai konferencia jelleggel zajlott le, kiadós előadásokkal és kapcsolódó vitafórummal. Terjedelmi korlátok miatt csak megemlíteni tudjuk a három hazai és a két külföldi előadás címét.

– *Szedlák Tamás* erdészeti szakértő (EU Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság, Brüsszel): Az EU Közös Agrárpolitikájának célkitűzései a 2013 utáni időszakra.

– *Lapos Tamás* főosztályvezető-helyettes (VM Erdészeti, Vadászati és Halászati Főosztály): A vidékfejlesztés erdészeti jogcímeinek 2007-2013. évi felhasználása és nemzeti tervezése a 2014-2020 közötti időszakra, különös tekintettel a 2014. évre.

– *Nagy Imre* tudományos munkatárs (Erdészeti Tudományos Intézet Ökonómiai Osztálya, Sopron): *Jövőnk a hengeresfa ültetvény!* Egyébként ennek az

előadásnak a címe volt az egész *nagyrendezvény jelmondata*.

– *Milán Ovsenik* (Szlovák Magánerdészeti Unió, alelnök); Áttekintés Szlovákia erdőgazdaságáról.

– *Franz Grill* erdőigazgató (Salzburg): Az erdészeti munkák uniós támogatási rendszere és mértéke Ausztriában.

*

A konferencia lezajlása után a házigazda rendező szervek kellemes, svédasztalos rendszerű ebéddel vendégelték meg a résztvevőket. Majd a Valkon-2007 Kft., valamint az Andreas Stihl Kereskedelmi Kft. által forgalmazott erdő- és mezőgazdasági gépek közül tekinthettek meg néhány új, modern konstrukciót *Jócsák Attila* erőgépkereskedelmi vezető szakszerű kalauzolásával.

Amint már bevezetőnkben említettük, az érdekes, tartalmas, sok új információt nyújtó, az erdőgazdálkodás magánszektorát (de még az államit is) hatékonyan segítő, a közösségi szellemet is jól ápoló, értékes nagyrendezvény baráti találkozónál ért véget.

Király Pál

Címképünk Greguss László felvétele: Márciusi napfelkelte

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXIV. évfolyam 1. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1146 Budapest, Thököly út 58-60.

Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455

E-mail: efdsz@mailbox.hu

A Szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Halmágyi János elnök.

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál.

Nyomda:

Press Time Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 15.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@presstime.hu

Felelős vezető:

Schmidt Dániel ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFD Sz.

Jókívánság nem vész kárba

Híradónk periodikus megjelenéséből fakadó egyik nehézségünk az, hogy meglehetősen nehéz egy-egy szigorúan kötött időpontú témához kapcsolódó írásunk megfelelő időzítése. Vagy túl korainak tűnhet a megjelenése, vagy elkésztetnek.

Ilyen fix dátumú téma tavasszal például a Nemzetközi Nőnap és az ahhoz fűződő köszöntés. Erről cikkezni február elején még korai, március végén pedig már elkésztetnek tűnik. Mit tegyünk?

Egy idős, tapasztalt kolléga tanácsa segített ki bennünket lélektani egy helyben való kecmergésünkből, aki határozottan kijelentette, hogy a jókívánság az aktualitás dátuma előtt is 180 nappal és utána is 180 napig érvényes! A jókívánság nem vész kárba, mondotta.

Eme bölcs tanácstól felbátorodva döntöttünk úgy, hogy március vége ide vagy oda, mi igenis megemlékezünk kolléganőinkről, asszonyokról-leányok-

ról, munkahelyiekről és háztartásbeliekről, fiatalokról és székfőnökekről egyaránt és *meleg szívvel üdvözljük őket a Nemzetközi Nőnap alkalmából*.

Igen ám, csakhogy jószándékunk jószerével mindjárt az első mondatnál megfeneklett. Ugyanis ekként szándékoztunk írásunkat kezdeni: „Szeretettel köszöntjük kedves kolléganőinket az „X” Nemzetközi Nőnap alkalmából! Ámde ki tudja azt hitelesen, pontosan, egyértelműen megmondani, hogy mikor is volt az első hivatalos Nemzetközi Nőnap?”!

Amint azt Híradónk 2009/1. (februári) számának 14. oldalán egyszer már megírtuk, a nők nemzetközi napja induló alkalmának 1917. március 8-át tekintik azokban az országokban, ahol a Nemzetközi Nőnapot egyáltalán megünneplik. A világ első nőnapját, mint ünnepélyes politikai demonstrációt viszont még 1911. március 19-én tartot-

ták meg Németországban, Ausztriában, Dániában és Svájcban. Akkoriban a nők választójogának kivívása érdekében rendezték a demonstrációt.

A magyar nők 1913-ban csatlakoztak a nemzetközi nőmozgalomhoz. Hivatalosan azonban csak az 1945-ös rendszerváltás után, 1948-tól vált a megemlékezés rendszeressé.

Politikai demonstrációból jámbor népszokás lett

Az 1989-es polgári rendszerváltás után gyanús színezetet kapott minden (nem vallási, hanem társadalmi) ünnep, ami 1989 előtről származott; így Március 8. és talán Május 1. is.

Közbevetve megjegyezzük: sajnos – írjuk mi – a Fásítás Hónapját s annak demonstratív megnyitását is kiöntöttük a fürdővízzel együtt a nagy rendszerváltási buzgólkodásban; csak azt nem

tudjuk, hogy miért? Az erdőtelepítések-fásítások széles körű társadalmi propagálása ma éppoly érdeke és fontos feladata volna a szakmának, mint mondjuk nyolcvan évvel ezelőtt. Ha Kaán Károly egy napra felkelne a sírjából, bizonyára ő is ezt mondaná.

A Nemzetközi Nőnap az elmúlt évtizedekben amolyan joviális népszokássá szelődött, amikor is a munkahelyeken a férfi kollégáknak illett egy kis virággal kedveskedniük kolléganőik irányában, sőt ez a szokás a családi életbe is „begyűrűzött”.

A vállalati-intézményi szakszervezeti bizottságok, munkahelyi funkcionáriusok feladatát képezte, hogy a figyelmeskedés ne legyen teljesen az esetlegesség műve, illetve a véletlenség áldozata. Jelentősebb számú nődolgozó esetén ünnepséget is tartottak, amelynek szónoka vagy a vállalati, munkahelyi vezető volt, vagy az szb.-titkár. Gyakran erre az alkalomra időzítették a vállalati kitüntetések egy részének átadását is nődolgozók, bizalmi „kartársnők” részére (a többi inkább Április 4., Május 1., Augusztus 20., November 7. alkalmára). Átadták az elmaradhatatlannak számító kis hóvirágcsokrot, esetleg törpe kankalint is. Jobb helyeken az ünnepséget egy kis büfé zárta, de legalább egy csésze kávé.

Persze, a termelőszövetkezeti földiken vagy a tavaszi erdősítésekben, erdőtelepítésekben, a gyakran csipős koratavaszi időben bebugyoláltan, dermedt, vöröslő kézzel dolgozó lányok-asszonyok körében mindez jóval szerényebben zajlott le – vagy sehogy. Ott nem volt se rózsaszál, se kankalin, se kávé. Hóvirágot meg szedhetett mindenki magának, ha talált. Akkoriban ezt még nem büntették.

A Nőnap, mint politikai demonstráció eredetéről és céljairól nemigen beszéltek az ünnepi szónokok. S ha mégis, akkor csak óvatosan, inkább csak múlt időben. Mert hát a női egyenjogúság dolgában – ugyebár – a szocializmusban már minden rendben volt.

Rendszerváltás után nőideál váltás

A polgári rendszerváltás után ez az egész egyenlőségi ügy a szőnyeg alá került, mint az „átkos” retorikáinak egyike, az „Egyenlő munkáért egyenlő

bért!”, vagy „Nőket, fiatalokat a vezetésbe!” és hasonló lözungokkal együtt.

Sőt! Az egy-kettőre, mármint egy-két év alatt milliárdossá avanzsált ügyes vállalkozó, a busásan fizetett menedzser lett a társadalmi ideál. Persze, a női ideál is. No, nem a busásan fizetett vagy milliárdos férjre gondolunk (ámbar ez a változat sem teljesen elvetendő), mint a nők ideáljára. Hanem arra a nőre, aki nem ragad le a hagyományos nőszerepek: a fakanál, a mosógép, a gyerek-szoba, a család, a férj mellett. E helyett életének fő célja „az önmegvalósítás”. Az önkitaljesítés, akinek a vállalkozás, a vezérigazgatói iroda, az üzleti tárgyalószoba, a vállalati luxusautó az élettere. Ruhátára – ha nem divatszabó készíti – legalább is Calzedonia-boltból származik a kiegészítőkkel együtt (évente legalább kétszer cserélve a garnitúrát). Vállalati „training”-re Thaiföldre vagy Las Vegasba illik utaznia. A munka fáradalmait pedig Hawaiiin vagy egy Costa Concordia típusú óceánjáró üdülőhajón piheni ki (rosszabb esetben Madeira szigetén).

Vagy mégis más kellene?

Azután ismét csak kiderült, hogy valami nem stimmel az új ideál körül. Ugyanis: fogy a magyar, fogy a GDP, fogy a munkakész, fogy az adófizető. S újra fel kellett találni azt is, amit már 1937-ben Magyarországon is feltaláltak: a minimálbért. Rájöttek, hogy nem csak főnöksasszonyokra van szükség, de WC-takarítókra, libatömőkre, disznó-hizlálókra, éjszakás nővérekre, szőlőkapálókra is. Esélyegyenlőségi Minisztériumot is állítottak fel, élén miniszternővel, de ez – mármint a minisztérium – nem bizonyult hosszú életűnek és a városmajori szép új épületből szálloda lett.

Ismét új nőidealjaink vannak tehát: 65 éves korukig szorgalmasan dolgozó; ha kell, tanyán élő; idős napjaik megélhetési pénzét gondosan számlán gyűjtő; az öreg szülőkről gondoskodó; s minél több gyereket szülő nők kellene. (Hátvan éve politikai jelszó is hirdette Rákosi apánk ajakáról, hogy „Leánynak szülni dicsőség – asszonynak kötelesség!”). De biztatták a felnőtte vált legényeket is – gyermektelenségi adóval.)

De félre az iróniával és a politikával, tisztelt férfitársaim.

Szakszervezetünk arra biztatja Önöket: ha elérkezik a jövő évi Március 8.-a, ne habozzanak szeretettel üdvözölni családi és munkahelyi környezetük nőtagjait egy puszival, egy tiszteletteljes kézcsókkal, egy kis virággal a Nemzetközi Nőnap alkalmából!

K. P.

Nem csak pécsieknek ajánljuk

A történelmi ökológia tudománya már nem egészen újképletű, de napjainkban mindenesetre virágzó ágazata Historia múzsa tudományának. Többféle céllal és különböző eszközökkel azt igyekszik felderíteni, hogy milyen lehetett természeti környezetünk állapota az előtt, mielőtt az ember azt még számottevően megváltoztatta volna. (Persze, az erdész is tudja, hogy hosszú távon nem csak az ember okozott maradandó változásokat a természetben.)

Ilyen tárgyú az a 268 oldalas tudományos mű, amelyet Dénes Andrea szerkesztett „Pécs és környéke növényvilága egykor és ma. Botanikai és tájtörténeti tanulmányok” címmel. S amelyet a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága adott ki a „Studia Pannonica (A) Series Historico-naturalis” sorozat 12. tagjaként.

A 12 dolgozatot tartalmazó, magas tudományos színvonalú, ugyanakkor érdekes és olvasmányos kötetben szinte nincs olyan írás, amely ne foglalkozna az erdők növényzetével kisebb-nagyobb, de inkább nagyobb mértékben. Részletekbe terjedelmi korlátaink miatt nem mélyedhetünk.

Két szempont miatt is ajánlhatjuk Pécsen és Baranyán kívüli T. Olvasóink figyelmébe is. 1. Az egyes tanulmányokhoz kapcsolt gazdag szakirodalmi jegyzékekben számos olyan művet fedezhetnek fel, amelyek az ország más területeinek hasonló feltárása, feldolgozása alkalmával is jól felhasználhatók. 2. Maga a mű is jó mintául szolgálhat ahhoz, hogy egy-egy természetföldrajzi tájegység vagy tájrészlet botanikai múltját és jelenét miként lehet célszerűen feldolgozni, a témát „megfogni”.

Király Pál